

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1939. JÚNIUS 17.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

ELSŐ ÉVFOLYAM 18. SZÁM

HUNNIA
FILMGYÁR R.T.
BUDAPEST, VII.
ERZSÉBET KÖRUT 8. SZ.

Értesítjük igen tisztelt Üzletfeleinket, hogy ez-
idén épp úgy, mint az elmúlt szezonban, film-
jeink ismertetőjét most rendezzük sajtó alá. Ad-
dig is azonban, amíg az elkészül és módunk-
ban lesz azzal igen tisztelt Üzletfeleinknek a
tavalyinál sokkal nagyobb örömet szerezni, kö-
zöljük, hogy a magyar filmgyártó cégek közül a
**HADU FILM, HAMZA FILM, BAJUSZ FILM, MES-
TER FILM, LÉVAY FILM, TARÁCS FILM**

**16 magyar
filmet**
gyártanak

Mind a 16 filmmel rész-
letesen fog foglalkozni
annakidején értesítőnk.
E helyen tájékozásul
csak egy párat közlünk
az elkészítendő filmek
címe közül. Ilyenek:
**MAGYAR CAVALCADE,
PILVAX, SEMMELWEIS,
ÁLL A BÁL, EZER HOLD,
PIPACS, DANKÓ PISTA,
ÁLMÁBAN IS HAZUDIK,
MENEKÜLJ A SZERELEM-
SÁG,** stb., stb.

Mi hozzuk a francia filmgyártás
**10 LEGJOBB
6 FILMJEIT**
hozunk azonkívül
az amerikai és német filmgyártás
kimagasló produktumaiból.

MAGYAR FILMJEINK IRÓI: Babay
József, Barabás Pál, Béketti István,
Eszterhás István, Ignác Rózsa,
Nagymihály Sándor, Orbók Attila,
stb., stb.

ZENESZERZŐINK: Ákom Lajos, Bu-
day Dénes, Fényes Szabolcs, Lauri-
sin Miklós, stb., stb.

RENDEZŐINK: Bánky Viktor, Boán
Frigyes, Csepreghy Jenő, Kalmár
László, Ráthonyi Ákos, Tóth Endre,
stb., stb.

SZTÁRJAINK: Bordy Bella, Dayka
Margit, Egry Mária, Karády Katalin,
Lázár Mária, Lukács Margit, Simor
Erzsébet, Szelezky Zita, Tasnády-
Fekete Mária, Tolnay Klári, Turay
Ida, Tökés Anna, Vaszary Piri, Já-
vor Pál, Kiss Ferenc, Maklár Zol-
tán, Mály Gerő, Páger Antal, Pethes
Sándor, Uray Tivadar, stb., stb.

*Kérjük igen tisztelt Üzletfeleinket, hogy kötéseiknél
mindent felülmúló ragyogó anyagunkat figyelembe
venni és előjegyezni el ne mulasszák. A viszontlátásig!*

Kartársi üdvözlettel
HUNNIA FILMGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
FILMELHELYEZŐ IRODÁJA

Közgyűlési felhívás!

A Színművészeti és Filmművészeti Kamara Elnöke

a Filmművészeti Főosztály 1939. évi képviseleti közgyűlését

július 12-én

d. e. 10 órára hívja egybe

A képviseleti közgyűlési kiküldöttek tárgysorozattal ellátott, névre szóló meghívót kapnak. A képviseleti közgyűlés hatáskörébe tartozó javaslatokkal a 6090—1938. M. E. sz. rendelet 14. §-a szerint csak képviseleti közgyűlési kiküldöttek élhetnek. Javaslatok a főtítkárr címére legkésőbb június 8-ig beküldendőek. A később beküldött indítványoknak a közgyűlésen való napirendre-tűzése felől a Választmány dönt.

A Főosztály közgyűlésének tárgysorozata-ra vonatkozóan tájékoztatásul az alábbiakat közöljük:

1. A főosztály működéséről szóló jelentés.
2. A fegyelmi szabályzat, munka- és házi-rend megállapítása.
3. Állásfoglalás és javaslattétel a színművészetre, illetőleg a filmművészetre vonatkozó kérdésekben.
4. A szerződési minta szövegének (szerződések általános feltételeinek) megállapítása.
5. Nyugdíjkérdés.
6. MABI-ba való belépés.

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

ELSŐ ÉVFOLYAM 18. SZÁM.
BUDAPEST, 1939. JÚNIUS 17.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
AGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI. Andrásy út 69.
Telefon: 113—305

Postatakarékpénziári
csekkszámja száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
a Színművészeti és Filmművészeti
Kamara

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre . . . 30 pengő
fél évre . . . 16 pengő

TARTALOM:

A Filmhét után	1
A film sajátos egyénisége: Dáloky János	2
NEMZETI FILMHÉT (v. d.)	3
Jelmezes filmből	3
Venecei éj a Hámori tavon	4
Záróünnepély	4
Balogh László dr. záróbeszède	5
Hogyan készül a forgatókönyv: Békeffi István	4
A lillafüredi Nemzeti Filmhét elő- adássorozatából: Báró Villani Lajos dr.: A velencei filmhét	7
Dudás László: A magyar amatőr- filmzés története	9
Báróts József százados: Film- és honvédség	10
Huzly Imre dr.: Az új népi film	13
Orbók Attila dr.: Egy új magyar film	13
Szöllősy Alfréd dr.: Az elmúlt évad magyar filmtermése	14
Filmkamara	15
Híradók	15
Oktatófilm	15
Mozi: Építsünk!: Némethy Zoltán	16
A rövidfilm-rendelet	17
A premiermozik műsora	17
Új filmek: Intermezzo	17
Álarcos angyal	18
Dédé	18
Marionett	19
Párisban huncut a lány	19
Premier Plan: Kereszti Ervin	18
Hírek	19
Műterem	20
Külföld	20
Filmcenzura	III

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt.
nyomdájában.

Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423.

Felelős: Welker József.

MAGYAR FILM

A Filmhét után . . .

Változatos műsorral, érdekes és értékes előadásokkal, valamint káprázatos befejező ünnepségekkel véget ért a Nemzeti Filmhét. A magyar filmszakma lillafüredi találkozóját nagyszabású előkészületek és általános érdeklődés előzte meg.

Voltak, akik lelkesen készültek a Filmhétre, míg voltak, akik a magyar film mai válságos helyzetében aggodalommal tekintettek a találkozóra, végül igen sokan voltak, akik nem látták tisztán az összejövétel célját.

Az esetleges félreértéseket és bizonytalanságokat tisztázta az elnökséget vállaló Zsindely Ferenc dr. miniszterelnökségi államtitkár, az Országos Nemzeti Filmbizottság elnökének nyilatkozata, aki bevezetőjében rámutatott arra, hogy

a Filmhét a magyar film népszerűségét kívánja fokozni és így a nemzeti egyetemes érdekek szolgálatában áll. Hangsúlyozta, hogy a lillafüredi találkozó elsősorban munkahét, melyen a vidám és vonzó események közben a magyar film sorskérdései is letárgyalásra kerülnek. Felhívta a figyelmet arra, hogy az összejövetelel a magyar film legkiválóbb művészei és vezetői előadásokkal és bemutatókkal világítják meg a magyar film útját, végül bejelentette, hogy a magyar film kibontakozásának útjában álló akadályokat a kormányzat le akarja küzdeni és evégből rövidesen jelentős lépések várhatók.

A kevés szóban sokat mondó államtitkári bevezetés után a bizakodás hangulatában zajlott le a Filmhét. Valóban, az illetékes minisztériumok filmirányítói és a magyar filmélet legkiválóbbjai tartottak előadást a múltban elért eredményekről és a jövőben megoldásra váró feladatokról.

A keresztény magyar filmszakma kialakulásának kezdetén a Nemzeti Filmhét jelentette tehát az első találkozót, amelyen egy táborban jött össze a magyar film minden munkatársa, — gyártók, köleszönzők, mozisok, munkások, színészek, rendezők — éppúgy, mint a felügyeleti hatóságok.

Elsőrangú fontossággal bírna, hogy azoknak legyen igazuk, akik bizalommal néztek a Filmhét elé. A magyar filmnek nagy szüksége volna rá, hogy az elhangzott előadások és az egy hétig tartó tanácskozások ne múltjanak el a kívánt hatás nélkül. Meg volt az alkalom a sokat emlegetett szakmai egység kialakulására, amelynek továbbfejlődése nagyon kívánatos volna a Filmhét után is.

Reméljük, hogy a lillafüredi találkozón nemcsak megismerték egymást közelebről a magyar film különböző területein dolgozó szakemberek, hanem meg is találták egymást, sőt önmagára talált az egész keresztény magyar filmszakma.

Abban a nehéz helyzetben azonban, amelyben a kezdeti akadályokkal birkózó keresztény magyar filmszakma küzd a jobb jövőért, nélkülözhetetlenek a felülről jövő támogatások, melyeket az államtitkári bevezető kiállításba helyezett.

Értesüléseink szerint a kormány a legsürgősebben intézkedéseket kíván foganatosítani a keresztény magyar filmgyártás támogatására.

Ez nagyjelentőségű volna, mert csak az önmagára talált szakma megfeszített munkája és hathatós felsőbb segítség mellett alakulhat ki az egészséges magyar filmgyártás.

A lillafüredi Filmhét befejezése után tehát arra kérjük az illetékeseket, hogy a kilátásba helyezett intézkedésekkel most már minél előbb sieszenek a magyar filmgyártók támogatására, hogy a gyártási évad még hátralevő hónapjaiban teljes erővel megkezdődhessen a forgatás, mert csak azonnali megindulással biztosítható, hogy a jövő szezonra legyen elegendő magyar film.

Csak a legsürgősebb megoldásokkal érhetjük el, hogy a második Nemzeti Filmhéten már ne arról tárgyaljanak, hogy legyen-e és milyen legyen a magyar filmgyártás, hanem a keresztény magyar film első gyártási évének komoly eredményeiről számolhassanak be a magyar film munkásai.

A film sajátos egyénisége

Irta:
DÁLOKY JÁNOS

(Folytatás.)

Filmszerűség.

Minden művészet saját törvényszerűségeit hordja önmagában, tehát szükséges, hogy a filmben is a mozdulatok összességében, ezek megjelenési formájában s általában a film minden tényezőbeli megnyilatkozásában *egy bizonyos uralkodó irány legyen felismerhető.* Ezt az irányító erőt, törvényszerűséget az életnek és a film sajátos egyéniségének kapcsolatában gyökerező *filmszerűség* képviseli.

Filmszerűségnek nevezzük eszerint azt a lehetőséget, amellyel a cselekmény minden lényeges mozzanata láthatóvá, illetőleg fotográfálhatóvá tehető, amennyiben nem ellenkezik az életteljességgel. Vagyis a képegység és az azt fedő tartalmi egység, a kép és a téma, a kifejezés és a feladat teljes egymáshoz illeszkedése jelenti a filmszerű filmet. (V. ö. Gregor.)

A filmszerűség tehát elsősorban a film mozgási és fotográfálási szempontjait, másodsorban pedig a tulajdonképeni színészi játék és rendezői munka kívánalmait jelenti.

Az elsőnek a színészi tehetség, a másodiknak pedig az író, a rendező és az operatőr rátermettsége a letéteményese. A filmszerűség alkotja a film művészi világának egyéni légkörét s jelöli az irányt a tiszta filmművészeti forma felé, melynek megvalósulása a film dicsőségét, érvényre nem jutása pedig a film halálát jelenti.

Meghatározásilag egyelőre csak ennyit mondhatunk a filmszerűségről, annál is inkább, mert sokkal hatékonyabbnak tartjuk a gyakorlati kifejtést, mint az elvont elméleti megfogalmazást s különben is a filmszerűség esetenkénti követelményei a tárgyalás folyamán önmaguktól kibontakoznak. Addig is ténynek vehetjük, hogy a film esztétikai törvényszerűségei éppen oly elkerülhetetlenül szükségszerűek, mint a többi művészet törvényei.

A film sajátos egyéniségének lényeges elemei csoportosíthatók a reálitás, a hangosság, a térhatás, az időbeliség és a szín problémája köré is.

(Folytatjuk.)

Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület, Budapest., VIII., Csokonay-utca 10. I/8. Telefon: 145—873.

Szám: 7861—1939.

MEGHÍVÓ

Az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület 1939. június hó 29-én (csütörtök) d. e. 11 órakor tartja saját helyiségében (VIII., Csokonay-u. 10. I. 8.)

XXVIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. Tagtársakat ezúton tisztelettel meghívja és pontos megjelenést kér.

Budapest, 1939 június hó 15-én,

az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés, a számvizsgálók jelentése s a felmentvény megadása.
4. Az 1938/39. évi költségvetés megállapítása.
5. Tejes tisztikar választása, a választmány, a járulékmegállapító-, számvizsgáló és a fegyelmi bizottságok tagjainak, valamint a Geiger Richard-alap két tagjának megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Amennyiben ezen közgyűlés határozatképtelenség miatt megtartható nem lenne, a közgyűlés második és fentebbi tárgysorozatra nézve az alapszabályok 12. paragrafusa alapján a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes közgyűlés idejéül

1939 július hó 9. (vasárnap) napjának d. e. 11 óráját

tűzi ki a hivatalos helyiségébe (Budapest, VIII., Csokonay-u. 10. I. 8.), amikorra és ahová tagjainkat ezennel meghívjuk. Az Elnökség.

Kivonat az alapszabályokból:

7. §. Tagsági jogait csak oly tag gyakorolhatja, aki tagsági kötelezettségét teljesítette.

11. §. A közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, amelyeket a közgyűlés előtt legalább öt nappal a választmányhoz írásban benyújtottak. Kivételesen tárgyalhatók oly sürgős indítványok, amelyek sürgőségét a közgyűlés vita nélkül kimondotta, továbbá újabb rendkívüli közgyűlés egybehívására vonatkozó indítványok.

12. §. A közgyűlés határozatképes, ha azon a szavazásra jogosult rendes tagok egyharmadrésze, illetve kétharmadrésze megjelenik. Ha a közgyűlés a tagok meg nem jelenése miatt a kitűzött időpontban egy órai várakozás után sem határozatképes, legfeljebb 8—30 napon belül új közgyűlést kell összehívni, amely a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

NEMZETI

Lillafüred, 1939. június hava.

Első tudósításunkban a *Nemzeti Filmhét* megnyitásáról és első felének eseményeiről számoltunk be, kedd estével bezárólag. Szerdától kezdve fokozódó ütemben pergett a *Filmhét* válogatott és érdekes műsora.

Június 7-én délelőtt a lillafüredi *Palota Szálló* terraszán próbafelvételek készültek, illetőleg lejátzásra került egy képzelt műtermi jelenet, minden kulisszatitkának feltárásával.

Aznap este *Szlatinay Sándor* mutatott be részleteket most készülő *Tökéletes férfi* című zenés vígjátékából és bemutatta, hogyan készül a háttérvetítés és a *play-back*. A maga nemében egyedülálló előadást a *Filmhét* laikus és szakközönsége egyaránt nagy érdeklődéssel kísérte.

Utána báró *Villani Lajos* dr. külügyminisztériumi követségi tanácsos magas színvonalú szabad előadása következett a velencei nemzetközi filmhét részleteiről, melynek kapcsán őszinte kritikával mutatott rá a művészi és irodalmi értékű, jövőbeli magyar film kellékei-

Jelmezes filmből

Az esti *jelmezes filmből* volt a *Filmhét* színes programjának egyik kiemelkedő eseménye. Fennállása óta nem könyvelhet el a magyar filmvilág olyan fényes, emlékezetes és pompásan sikerült eseményt, mint amilyen a *Filmből* volt, a *Nemzeti Filmhét* gazdag műsorrendjének csütörtöki gálaestje.

Újabb vendégseregek érkeztek erre az előreláthatóan nagy attrakcióra. Nemcsak Lillafüred törzsvendégeit öltöztette ünneplőbe a *Filmből*, hanem eljöttek Budapestről és az ország minden részéről a magyar filmszakmának azok a tagjai is, akik csak erre az eseményre vártak. A *Filmhét*nek ez a kimagasló műsordarabja megmozgatta Miskolc városának és egész Borsod vármegyének lakosságát. Ott láttuk a megyei székhely polgári és katonai társadalmának számos előkelőségét.

A *Palota Szálló* minden terme zsufo-lásig megtelt. A feldisített helyi-

re. A nagy tapssal honorált előadást szó szerinti terjedelmében lapunk más helyén közöljük.

Ugyanezen a napon pergett le a filmversenyre benevezett *Szervusz Péter* és a *Szegény gazdagok* című film és *Babay József* író rögtönzött előadása. Utóbbi egy készülő film-darabjának rövid meséjét adta elő a költő finomhangú tolmácsolásában.

Csütörtökön, Úrnapján a *Filmhét* közönség résztvett a Hámorban tartott körmeneten, amelyről filmfelvételek készültek.

Utána *Kauser István* dr., az *Ibusz* filmszállítási vezetője tartott előadást arról, hogy miképpen oszlanak meg egy magyar film költségei és hogy mit veszít az állam minden el nem készült magyar film után. *Kauser dr.* előadását a jövő számunkban adjuk.

Az ünnep délutánján a világhírű *Fox*-filmnek, *A három testőr*nek ösbemutatója zajlott le óriási siker mellett.

ságok pazar fényben fogadták az estélyi ruhás hölgyeket s a frakkos, szmokingos, uniformisos és — jelmezbárról lévén szó — az ötletes, tarka jelmezbe öltözötteket.

Tíz óra után kezdődött a bál. Négy óriási reflektor sugarai fokozták a különben is vakító fényben úszó főtermet és az induló hangjaira elindult a jelmezesekek hosszú serege. A színes menet már az első pillanatokban derűs jókedvre hangolta a közönséget. A kitűnően bevilágított teremben egymás után kattantak a fényképezőgépek és peregték a filmfelvevő apparátusok. Professzionista filmoperatőrök, amatőr-fotografusok sok-sok métert forgattak, illetve számos képben örökítették meg a magyar filmvilágnak ezt a mókás megnyilatkozását. Olyan volt a nappali káprázattal telített terem, mint valami filmstúdió, ahol éppen egy készülő nagy film slágerjelenetét veszik fel.

FILMHÉT

Nehéz volna felsorolni azt a sok kedves, tarka jelmezt, amely erre az alkalomra készült. A legötletesebb volt közöttük talán az, amelyet *Langermann Gizella* viselt a *MAGYAR FILM Premier Plan* rovata eddigi hőseinek kézimunkából készült applikálásával.

A jelmezek bemutatkozása után megkezdődött a tánc, felváltva cigányzenére és jazzmuzsikára. A nagytermek kevésnek bizonyultak a rengeteg táncospárnak és bizony a vendégek felének ülnie kellett az asztalok mellett, hogy a másik fele táncot járhasson.

Éjfél után megkezdődött a super gazdag műsora, amelyet *Andrási Mária* nyitott meg egy *Kosztolányi*-és egy *Ady*-vers elszavalásával. Utána a két fiatal magyar táncfenomén: *Szőnyi Gizi* (13 éves) és *Szőnyi Feri* (14 éves) mutatták be klasszikus tehetségüket, ezúttal először a nyilvánosság előtt. A két *Misley* tanítvány az elmúlt hetekben nyert aranyérmeket a brüsszeli nemzetközi táncversenyen. Majd a kilencéves *Kertész Marika* táncstudása ejtette bámulatba a közönséget.

Műsor közben divatrevü került színre. A legfrissebb francia és angol női divatujdonságok vonultak fel a filmruhatervező *Langermann Gizella* szalonjából. Különösen a *Gonda István* iparművésszel közösen tervezett magyaros *Déli*báb estélyi szűr és a filmmotívumokkal díszített *Filmsztárok* estélyi ruhája és *Hófehérke* strandkabát arattak óriási sikert.

Souper után egyre fokozódó hangulatban folyt a *Filmből* és mire a lillafüredi hajnali napsugár átkíváncsiskodott a *Palota Szálló* színes ablaküvegein a táncterembe, dévajul ropta a csárdást a közönség.

Reggelire a bárba vonult le a társaság bablevesezni és itt folytatódott a tánc, az uri-muri, amely alig akart végetérni.

Egy rövid és gyors tudósítás keretében csupán ennyit tudunk feljegyezni a *Nemzeti Filmhét* keretében lezajlott *Filmből*ről. Helyettünk bővebben beszélnek azok a hiradófelvételek, amelyeknek sikerült igazi képét, hangulatát megrögzíteniök a legjobban rendezett, legszebben

sikerült magyar filmársadalmi eseménynek.

Pénteken Dudás László tartott előadást *A magyar amatőrfilmezés fejlődéséről*, természetesen filmbemutatókkal kísérve. Az érdekes előadást a *Filmhét* előadás-sorozat rovatában adjuk.

Este két *Ufa*-kultúrfilm a *Méhek állama* és *A tengerfenék csodái* pergett le, majd a még nyilvánosság

Velencei éj a Hámori-tavon

Este következett a *Filmhét* második nagy attrakciója, a *Velencei éj a Hámori tavon* tűzijátékkal egybekötve, amely fejelthetetlen látvány volt. Horthy Miklós kormányzó országlásának huszadik évfordulójára elkészítették az eddigi legnagyobb Horthy-képet, (*Muskovszky* László műve), amelyet a tó felett, a hegyen feszítettek ki. 80 négyzetméter nagysága színes portré a reflektorok szikratüzében ragyogott az esti parádé kezdetekor. Kilenc órakor gyulladtak ki a fénysugarak, majd elindultak a fáklyás csónakok a tavon, a terrasszon pedig a megafon olasz dalokat közvetített. Pergőtűzre megindult a fáklyásmenet, zenekarral az élén, mikor közel értek a tó szegletéhez, fehér pisztolylövésekre ágyú dörrent, a tavon a reflektorok

elé nem került *Hotel Sacher* című *Ufa*-sláger. A filmek osztatlan nagy sikert arattak.

Szombaton délelőtt *Bánáss József* százados, Hfp. filmelőadó tartotta meg érdeklődéssel várt előadását *Film és honvédség* címen. A filmbemutatókkal kísért értékes és a maga nemében eddig még el nem hangzott előadást teljes terjedelmében közöljük más helyen.

elaludtak, csak a fáklyák s lampionok égtek, valamint a Horthy-képet megvilágító reflektorok. A zenekar a kép előtt megállt, a menet pedig kettéválva, a tó körül helyezkedett el. Most nemzetiszínű bomba rob-

bant, mely után a zenekar a Hiszek-egyét játszotta és két indulót. A Hí-szekegy elhangzása után azonnal elaludt minden a fáklyák kivételével és megkezdődött a tűzijáték. Voltak forgó-, legyező-, és méhraj rakéták, káprázatos bombák, amelyek a tó tükrén visszatükröződve borították fényárba a völgyet. A kisebb rakéták 30—40 méterre, a bombák pedig 150 méter magasra is felszöktek. A csodálatosan szép tűzijáték után pisztolylövésre a terrasszon az összes lámpák kigyulladtak és a megafon ismét olasz dalokat közvetített. A közönség végig csodálattal nézte a nagyszerűen sikerült tűzijátékot, majd megkezdődött a szálloda termeiben és a terrasszon az esti mulatóság.

Záróünnepély

A *Filmhét* záróünnepélye június 11-én, vasárnap délelőtt a legimpozánsabb keretek között zajlott le. Először meglepetésként szírekerültek a csütörtöki bálról készített riportfelvételek (*Somkúti István* ötletes rendezése) teljes terjedelmében, majd a szálló terrasszán szerdán készült próbafelvételek. (Itt kell megemlékeznünk arról a ragyogó teljesítményről, amely a *Magyar Film Iroda* és *Somkúti István* nevéhez

fűződik, hogy a *Filmhét* múlt szombati megnyitójának hradófelvételeit szerdán már láthatta a közönség Lillafüreden.)

A záróünnepély nívós előadássorozatát *Huzly Imre* dr., az *Auróra*-film ügyvezetőjének előadása nyitotta meg *A magyar népi film* címen, amelynek keretében bemutatta most készülő filmjének, az *Isten tenyerén* címűnek néhány részletét. Az érdekes kísérlet színészek nélkül kíván-

Hogyan készül a forgatókönyv?

A lillafüredi Nemzeti Filmhét záróünnepségének programja keretében 1939 június 11-én előadta:

BÉKEFFI ISTVAN

A magyar filmgyártásnak két korszakáról lehet beszélni. Arról, ami volt és arról, ami lesz. Előre kell bocsájtanom, hogy jelen elő-

adásom anyagát az elmúlt korszak tapasztalataiból merítettem és minden szépítés nélkül mondom el a jövő korszak tanulságára. Helyes címe az előadásnak tehát az lenne: hogyan készült a forgatókönyv?

Kezdjük ott, hogy mi az a forgatókönyv?

A forgatókönyv először is egy helytelenül képzett magyar szó. A magyar nyelv szabályai szerint ugyanis forgatókönyv annyit jelentene, hogy egy könyv, amely forgat. Már pedig a forgatókönyv nem forgat semmit, legfeljebb, ha halott író művének alapján készítették, akkor szegény eredeti, halott íróat forgatja a sírjában. Helyesebb

tehát a könyvet, melyből majd a filmet forgatják, filmkönyvnek nevezni. A filmkönyveket filmírók írják. Hogy mi a különbség író és filmíró között, azt most hagyjuk, ilyen óriási témát csak egy külön órákig tartó előadás keretében lehetne kellőleg megvilágítani.

A filmkönyv elkészülésének története azzal kezdődik, hogy a filmírói megszállja az ihlet. A filmíró sétál a Zugló felé az illatos tavaszi alkonyatban, álmokat sző emberi sorsokról, tragédiákról, szerelemről... És akkor jön az az áldott pillanat, a teremtő embernek az az édes és terhes pillanata, amelyben egyszerre világos lesz valami, a szíve könnyű és boldog lesz, érzi, hogy valami megszületett! És a filmíró a fejéhez csap: a Rómeó és Júliából kellene filmet írni! Mert a sok közül egyik főkülönbség az író és filmíró között, hogy míg az íróknak az jut eszébe, hogy mit írjon, a filmíróknak az jut eszébe az ihlet pillanatában, hogy miből írjon. A filmíró ujjong. Ugyan, a Rómeó és Júliából kell filmkönyvet írni, a darabnak határozottan sikere volt, jó, filmre való, romantikus téma, bő cselekmény és két kitűnő szerep, sőt lehet, hogy több jó szerep is van benne, el kellene olvasni a Rómeó és Júliát. — El fogom olvasni — határozta el lelkesen a filmíró.

Aznapi már csak annyi történik, hogy találkozik a filmíró a producerrel és sejtelmes mosollyal csak ennyit mond: Megvan! — Micsoda? — kérdi a producer. — A szűzsé!... A legjobb szűzsé a világon!... Elájul, ha megmondom... — Halljuk!... — A Rómeó és Júlia!... — Nem rossz — mondja a producer. — Nem nagyon avult dolog az?... — Ugyan, — mondja a filmíró — még ma is játszó a Nemzetiben! — Hát az biztos, hogy jó, közismert címe van... — mondja a producer. — De nem hiszi majd a közönség, hogy gyerekdarabról van szó?... — Miért?... — csodálkozik a szerző. — Ja, nem, ja nem — mondja a producer — most összetévesztettem a Jancsi és Juliskával, pardon!... Hát küldje el nekem a darabot elolvasni! — Jó, — mondja a filmíró — röviden arról van benne szó, hogy két ellenséges család... — Ne mesélje, — szakítja félbe a producer — mert ha tudom a végét, akkor nem érdekel, majd elolvasom, aztán beszélünk róla!... Ezzel elválnak.

Másnap a szerző elolvassa a darabot. Kicsit csalódik, a cselekmény nem fordulat, a befejezés használhatatlan, humorvonal nincs... de szép!... Határozottan szép! Ha ő alaposan a kezébe veszi, ő tud belőle valamit csinálni. Aztán elküldi a könyvet a pro-

ja demonstrálni a magyar népi élet jelentősebb fejezeteit.

Utána Békeffi István író derűs csevegése következett arról, hogyan készült a forgatókönyv a multban, majd Orbók Attila dr. író ismertette; hogyan készül a forgatókönyv a magyar film újjászületésének idején.

Az előadásorozatot Szöllösy Alfréd dr. miniszteri tanácsos, a Film-cenzura elnöke zárta be, aki őszinte mérleget készített az elmúlt évad magyar filmterméséről.

Balogh László dr. min. oszt. tanácsos záróbeszéde

— A kellemes emlékek és a siker jegyében lefolyt Filmhét rácsafol arra a filmszakmában uralkodó elméletre, hogy két dudás nem fér meg egy csárdában. A magyar filmszakma különböző ágaiban működők százaiban is a legnagyobb egyetértésben töltöttek el Lillafüreden egy hetet. A Filmhét eredményeinek összefoglalásakor már ez is jelentős tényezőnek számít.

— Könnyű volt a Filmhét elején hangsúlyozni, hogy mit várunk tőle, hogyan fogjuk lebonyolítani és mit kívánunk keretei között a vajúdo magyar filmgyártás érdekében elérni. Isten is egy hét alatt terem-

A négy előadást lapunk külön helyén találhatja az olvasó.

A Filmhét záróünnepségének utolsó szónoka Balogh László dr. miniszteri osztálytanácsos, a Filmhét művészi bizottságának elnöke volt, aki a rendezés spiritus rectoraként hosszú hetekig tartó munkával igyekezett megalapozni az első Nemzeti Filmhét sikerét. Balogh László dr. a következő beszéddel zárta be a Filmhétet:

tette a világot, mi is az reméltük, hogy egy hét alatt megteremtjük az új magyar filmet. Sajnos, az egy hét alatt nagyon magunkra voltunk utalva. Hiába néztünk körül egy kis segítségért, intézkedésért, mindig visszajutottunk saját magunkhoz. De ez talán megnyugtató is. Mert amit a Filmhét alatt szakmai összetartásban, egyetakarásban, barátságban, egymás értékelésében és megbecsülésében tapasztaltunk — mind összetevője a magyar filmgyártásnak! — olyan dokumentáris megnyilatkozása a magyar filmszakma erejének, hogy annak alapján bizton számíthatunk a magyar filmgyártás

újjászületésére. Ez a nagy vitalitás sokszor nagy tőkét is helyettesít. Megnyugodva nézünk a jövő elé, amelyet a magunk erejéből kell és fogunk biztosítani.

— Egy papi mondás jut eszembe ma: „Aki az ajtót kinyitja, csukja is be!” Vagyis, ha valaki valamit megkezd, fejezze is be!

— Sajnos, azokat az urakat nem üdvözölhetjük itt, akik az ajtót kinyitották és akiktől vártuk, hogy a magyar film munkásait betessékelték a magyar filmgyártás tempomába. Reméljük azonban, hogy az ajtót azért nem csukják be előttünk végleg. Senki sem várta azt, hogy a Filmhét megrendezésével a magyar filmgyártás ajtaja annyira ki fog nyílani, hogy sohasem tudjuk majd leállítani a munkát. Egy kis részben azonban bizakodtunk.

— A munka mégis meg fog indulni. Vállvetve fogunk dolgozni mindannyian, akik a Filmhét alatt megismertük egymást. Dolgozni fogunk, mert tehetségesek vagyunk és erősek.

— A Filmhétet minden évben meg kell tartani. Keretei között a szakmai szellem, kedély, barátság, összetartás egy kis jótékony injekcióban részesül, amire nagy szükség van. És ha a jövőben is meglesz ez

ducernek, az is elolvassa, ő is csalódik. Iki a szereplő, kosztümöket kell csináltatni, a külső felvételek Veronában... nehéz dolog!...

Másnap összeülnek beszélgetni a filmíró és a producer. Nagyon lelkesek. Igen, ilyen filmeket kell csinálni, végre nem a sablon, végre magasabb célok, művészi lehetőségek. Abban megegyeznek, hogy a darab nem játszódhat Veronában, valami magyar vidéki városban kellene csinálni a külsőket. Mondjuk Kassán. Gyönyörű szép, régi város. És persze kosztümökről szó sincs, a darab ma játszódik Kassán. Hát eszerint egy kicsit át kell alakítani a mesét. Adva van két ellenséges család. Júlia apja legyen, mondjuk gazdag kassai sörgyáros. Capulett. Az nem jó név. Mondjuk, Kaposi. Kaposi Márton, a leánya Júlia. Illetve Juci. Kaposi Juci. Kivel legyen a sörgyáros ellenséges viszonyban? Mondjuk egy vendéglőssel, aki nem fizetett pontosan a sörgyárnak, mire a sörgyáros bepörcölte. Nagyon örülnek, ez kitűnő. A két fiatal titokban találkozik. Aztán van valami párbaj, amelyben Júlia bátyja meghal. A párbaj nem rossz. Persze nem halállal végződik, inkább valami humoros dolgot kell belőle csinálni, mondjuk Júlia bátyja nagyon fél, jobb-

ra-balra vagdos, mire a segédek megsebesülnek és hordágyon viszik el őket. Persze ez nem drámai szerep lesz, most hazajött a Mály Amerikából, neki kelletne ebből egy jó szerepet csinálni... Aztán itt van ez az erkélyjelenet. Ennek így semmi értelme. A fiú éjjeli zenét ad Jucinak, aki kilopózik az erkélyre! Nagyon helyes, az erkélyjelenetből éjjeli zene lesz. És a végén az a kettős öngyilkosság... hát ez az, amiről aztán szó sem lehet. Itt valami kedves, vidám hepiendet kell kitalálni.

Másnap elmesélik a szüzsét a rendezőnek, akinek nagyon tejszik a dolog. Rögtön támad is egy kitűnő ötlete: a végén öngyilkosság helyett nagy, cigányos mulatás lesz. Rátérnek a kiosztásra. Rómeó persze Páger lesz, Julián nagy vita támad, hogy drámai, vagy vígjátéki színész játszsa. A vígjátéki párt győz, elhatározzák: beszélni kell Békeffivel, alakítsa át Juliát Turay-szereppé.

Én tehát másnap azt tanácsolom nekik, hogy Júlia legyen egy peches kis-lány, aki amihez nyúl, az rossz. Ez nagyon logikusan végigvihető a cselekményen, hiszen már az is szörnyű pech, hogy valaki beleszeret egy jóképű fiatalemberbe és akkor kiderül, hogy pont az ellenséges család fiába lett szerel-

mes. A hepiend is a pechéből származik, öngyilkosok akarnak lenni, de a peches lány méregüveg helyett egy másiktól tölt, amiben Mecseki Gyógyítóka van és aztán lefekszenek, hogy most meg fognak halni. Közben a szülők megtalálják a búcsúleveleket, rohannak a fiatalokhoz, akikről persze kiderül, hogy semmi bajuk. A két család ijedtében kibékül és áldásukat adják Rómeóra és Jucira.

Kitűnő — mondja mindenki, a szüzsé teljesen kész. És boldogan megállapítják, hogy egy hét alatt a Rómeó és Júliából is olyan szüzsét tudtak csinálni, de pontosan olyat, mint a többi magyar filmnek a szüzséje.

Aztán a filmíró felvesz ötszáz pengő előleget, elutazik Lillafüredre dolgozni, itt két hétig römizik, aztán visszautazik Pestre és ott négy nap alatt gépbe diktálja az egészet.

Hát így készült a forgatókönyv! A multban! Hogy a jövőben hogyan fog készülni, az az utánam következő előadástól fog kiderülni. Az előkészületben lévő új nagy magyar film, a „Magyar gálya” írója, aki író és nem filmíró, Orbók Attila fog erről az új utak felé mutató filmjéről beszélni. (Az előadást lapunk más helyén közöljük.)

a most tapasztalt egyetértés, akkor nemcsak a Filmhétnek magának lesz sikere, de a magyar filmgyártásnak sem kell búra hajtani a fejét!

— Isten áldását kívánom mindnyájuknak és magyar alázattal kö-

szönöm a megjelentek szíves közreműködését!

A nagy tapssal fogadott záróbeszéd után Balogh László dr. miniszteri osztálytanácsos ismertette a filmverseny zsűrijének határozatát, illetőleg

felolvasta, hogy a vállalatok és magánosok részéről felajánlott értékes és művészi díjakat, mely filmek, illetőleg kik nyerték el. A díjakat és nyerteseket a következő táblázatban foglaltuk össze:

A díj adományozója	A díj tárgya	A díjazás címe	Díjnyertes
I. JÁTÉKFILMEK:			
1. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszt.	Bronz szobor	a legművészebb film	<i>Toprini nász</i>
2. „Függetlenség”	Bronz szobor	a legmagyarabb propaganda-hatású film	<i>Úz Bence</i>
3. Magyar Film Iroda*)	Bronz szobor	a legnagyobb sikerű film	<i>Bors István</i>
4. ifj. Horthy Miklós	Bronz szobor	a legirodalmibb film	<i>Szegény gazdagok</i>
5. Színművészeti és Filmművészeti Kamara	Ezüst serleg	a legszebb magyarsággal beszélt film	<i>Elcserélt ember</i>
6. Magyar Film Otthon	Bronz szobor	a közönség filmje	<i>Rozmaring</i>
7. Lillafüredi Palota-szálló és Orsz. Magy. Idegenforg. H.	Színes porcellán	a legbravúrosabb rendezés	<i>A három testőr</i>
8. Agfaphoto	Herendi porcellán	a legszebben fotografált film	<i>Hotel Sacher</i>
9. Bpest székesfőváros	Ezüst serleg	Budapestet legszebben bemutató film	<i>Nem loptam én életemben</i>
10. IBUSZ	Ólomkristály tál	a legmonumentálisabb film	<i>A varieté csillagai</i>
11. UFA	Ezüst serleg	a legújyszerűbb törekvésű film	<i>5 óra 40</i>
12. Diósgyőri vasgyár	Bronz szobor	a legötletesebb rendezésű és zenéjű film	<i>Szervusz Péter</i>
II. KULTÚRFILMEK:			
13. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszt.	Olajfestmény	a legművészebb kultúrfilm	<i>Világhírű Madonnák</i>
14. Paramount	Ezüst serleg	Budapestet legművészebben bemutató kultúrfilm	<i>Budapest műemlékei</i>
15. Bingert János dr.	Bronz szobor	a legjobb katonai oktatófilm	<i>Honvéd. Min. oktatófilm oszt.</i>
16. Borsod vármegye	Bronz szobor	a legjobb oktatófilm	<i>Vall.- és Közokt.-ü. Min. Oktatófilmoszt.</i>
III. KISFILMEK:			
17. Kodak	Bronz szobor	a legszebb színes amatőrfilm	<i>Hortobágy</i>
18. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszt.	Olajfestmény	a legszebb színes amatőrfilm Budapestről	<i>Budapest</i>
19. Bíró Dénes	Ólomkristály-serleg	a legtekintélyesebb színes trükk-film	<i>A hős kis szabó</i>
IV. SZEMÉLYI DÍJAK:			
20. Magy. Mozgóképzemeng. Orsz. Egyesülete	Ezüst szelence	a legsikeresebb magyar film rendezője	<i>Bánky Viktor</i>
21. Jekkefalusy Zoltán	Ezüst szelence	a legtöbb díjat nyert film rendezője	<i>Csepreghy Jenő</i>
22. Filmhét rendezősege	Bronz szobor	a művészi újszerűségekre törekvő filmek rendezője	<i>Tóth Endre</i>

* Multheti számunkban tévedésből dr. Tórey Zoltánnak imputáltuk a *Magyar Film Iroda* díját.

Az a többszáz főnyi vendégsereg, amelynek alkalmá volt résztvenni az első *Nemzeti Filmhéten*, felejthetetlenül kellemes emlékekkel távozott Lillafüredről, amelynek mesebeli miliójében lezajlott a magyar filméletnek ez a változatos programmal

összeállított, egyedülálló nagy eseménye. Hisszük és reméljük, hogy a közeljövőben már érezhető lesz a Filmhét jótékony hatása az egész filmvilágban, különösen pedig a magyar filmgyártás hervadó berkeiben és akkor a *Filmhét* elérte egyik legfőbb célját. Valahogy úgy képzeljük, ezt a *Filmhétet*, mint amikor az ember egy jólsikerült nyaralás után

várja az utóhatást. A *Filmhétnek* is minden bizonnyal meg lesz az egészséges hatása. Nem ma, nem holnap, nem a jövő héten. Talán csak egy hónap múlva, vagy még később, de meglesz. Bízunk benne, hogy a *Filmhét* sikere rövidesen az átállítás előtt álló magyar filmélet és főleg a megrekedt magyar filmgyártás sikere lesz . . . (v. d.)

A LILLAFÜREDI NEMZETI FILMHÉT ELŐADÁSSOROZATÁBÓL

Báró VILLANI LAJOS dr. követségi tanácsos

A velencei filmhét

Amikor körülbelül 7—8 évvel ezelőtt Volpi di Misurata gróf felvetette a *velencei filmbemutató* gondolatát, sokan úgy vélték, hogy ezzel a Lidó idegenforgalmát kívánja szolgálni. Ez lehetett egyik indító oka; azonban a terv mégis csak elsősorban a filmművészet kialakulásának előmozdítását tűzte ki célul.

Velence a filmbemutató rendezésével valóban nagy feladatot és felelősséget vállalt magára.

Gondoljuk meg, mi ennek a filmbemutató kerete. A keret: Velence, ahol a Cadore mozgalmas márványcsipkézete mellett pár lépésnyire Mauro Coducci nyugodt egyszerűségében is lenyűgöző palotája emelkedik: a Vendramin Calergi, — ahol a renaissance-kor leggyönyörűbb lovasszobra áll, amely Colleoni, a kor egyik legnagyobb hadvezérének ábrázolja — ahol Tizian és Veronese színpompája mellett, Tintoretto hatalmasan ível a világ legnagyobb festője, Rembrandt felé — ahol Monteverdi muzsikájának lágy zsongása töltötte be a kezdődő seicento hanyatló korát — és ahol Goldoninak alig fejjel magasabb ércalakja kiemelkedik a legnépesebb tér tömege közül, mintha fürkészve keresné a Locandiera vagy a Bottega del Caffè bájos embertípusait.

Vajjon ez a keret, melyet most már helyesebben foglalhatnak nevezhetünk, nem túl értékes a filmművészetnek; vajjon az arany vagy talán platina foglalat tényleg drágakövet zár-e magában, vagy csak talmi üvegszilánkot, mely fénylik, de értéke nincs? Tehát beiktatható-e a film a művészetek közé, kaphat-e műzsát a Parnassuson, vagy csak afféle mesterség marad, amely soha igazán művészetté nem válhat?

Lássuk, melyek voltak azok a filmek, amelyeknek a velencei filmbemutató legértékesebb és már nevével fogva is tiszteletet parancsoló díja, a Mussolini-serleg jutott. A *Man of Aran* című angol film a Karenin Anna, Greta Garbo-val

címszerepében, a *Kaiser von Kalifornien*, *Trenker* filmje, a *Carnet de Bal*. A tavalyi győztes filmről nem kívánok szólni most, mert ezt később említem majd fel. Az említettekhez azonban még hozzáteszem, mint művészileg értékes alkotásokat Feyder *Hermesse Heroique*-ját, a *Grande Illusion*-t, Guitry néhány ötletes alkotását és talán egy két angol filmet, melyek cselekmény híján is emberileg hatnak és művészi tulajdonságokkal dicsekedhetnek (*Edge of the World*). Ha ezeket a filmeket nézem, valóban felfedezek bennük bizonyos művészi értékeket, azonban nem állíthatom, hogy már ezek és hozzájuk hasonló alkotások művészetté avatják a filmet.

És mi, akik a velencei nemzetközi zsűri tagjai vagyunk és nevezetesen jómagam is, hiszünk a film elhivatottságában, hiszünk a filmművészetben.

Tavaly egy este hivatalosak voltunk a *Palazzo Vendramin Calergi* kicsiny kertjébe egy *Wagner*-hangversenyre. A *Palazzo* egyik ablaka nyitva volt; ez tartozott ahhoz a szobához, melyben *Wagner* meghalt. A hangverseny ebben a környezetben a művészi kifejező erő fokozásával felejthetetlen élmény volt. Mialatt *Wagner* muzsikáját hallgattam, a művészetek összhatására, szintézisére gondoltam. A szintézis már magánál *Wagner*-nél megvan; nála, aki a *Göttersage* és a *Heldensage* mondáit egyesíti és azután, mint költő, egybeolvasztja a szó és a zene kifejező erejét. De *Wagner* művészetének ezenkívül még külön templomot is épített Bayreuthban, hogy még jobban hasson a tömegekre az a lelki adottság, melyből művészete származik.

A szépségkeresés olasz apostola, Gabriele D'Annunzio érzi *Wagner*-ben a nagy művészt, aki a germán léleknek a művészetek szintézisében keresztül legtökéletesebb kifejezésrejutatója volt. D'Annunzio, szemben a bayreuthi templommal, a

római *Janiculuson* kíván a latin géniusznak templomot emelni, de nem a germán őserdő fatörzseiből, hanem csillogó márványból, melyen aranyban kápráznak a nap sugarai és melyet ezüstös fátyollal lep be a hold fénye. A germán és a latin géniusz nagy viaskodása a *Tűz*, *D'Annunzio*-nak Velencében lejátszódó gyönyörű regénye.

Azt hiszem, ha tényleg a művészetek szintézisében kell keresni a lélek kifejezésrejutásának legtökéletesebb eszközét, úgy a filmre, mint művészetre, nagy és szent hivatás vár. A hangos és talán majdan a plasztikus és színes film tökéletességével, nem lesz-e valóban a film az az eszköz, amellyel legkönnyebben jut kifejezésre a térhez kötöttségi béklyóitól felszabadulva minden művészet együttes szintézise?

De nem kívánom folytatni ebben a most már kissé elvonttá vált gondolat körben fejtegetéseimet és inkább a velencei filmbemutató eseményei körül csoportosítanám a még mondandókat.

Vajjon kik és mik határozzák meg Velencében egy-egy film értékét? A nemzetközi zsűri, a kritika, a közönség.

Legnehezebb a feladata a nemzetközi zsűrinek, amelynek mentesülnie kell a másik két tényező befolyásától, de egyéb körülményektől is, ami a mai nehéz és zavaros időkben, amikor elfogultság és szenvedélyek zavarják a lelkek békéjét, nem kis feladat. Emlékszem, hogy egy ízben valamely olasz lap karrikatúrát közölt, mely a *Laocoön*-szoborcsoport alakjaiban a zsűri néhány tagját, köztük engem is ábrázolt. A kígyót, mely a szerencsétlen papot és fiait mardossa és fojtogatja, a film helyettesítette.

És valóban gyakran igen nehéz, sőt kínos ledönteni a sokféle felfogások és kívánságok közepette a különböző díjak sorsát. Itt kell felemlítenem azt a nehéz helyzetet, melybe a zsűri tavaly jutott. Két film volt legesélyesebb jelöltje a *Mussolini-serlegnek*: *Walt Disney Hófehérke és hét törpéje* és *Leni Riefenthal* filmje a berlini *Olimpiász-*

ról. Mindkettő ellen felmerülhetett az a kifogás, hogy nem érvényesül bennük a színjátszás művészete. Az egyik trükkfilm, a másik kultúrfilmnek volt minősíthető. Sokan tehát úgy vélték, helyesebb volna egy megszokott játékfilmnek adni a *Mussolini*-serleget és említették is például az angol *Pygmalion*-filmet. Végül is úgy szót a döntés, hogy *Leni Riefenthalé* legyen a *Mussolini*-serleg, viszont *Walt Disney* művészi teljesítményét elismerendő, olyan díjat iktatott a zsűri a többiek közé, mely azelőtt soha nem volt és amely magasabb értéket képvisel minden eddigi díjnál, trófea, mely valamennyi Velencében bemutatott filmek legjobbjának jut. Ez a megoldás igen ügyesnek és igazságosnak látszott bár, de mégsem tudta teljesen megnyugtatni a kedélyeket.

Második tényezőként említettem a kritikát, amelynek Velencében, különösen az olaszok és németek részéről, igen jeles művelői vannak jelen.

A nemzetközi zsűri természetesen nem veheti tekintetbe a kritika véleményét, de el kell ismernem, hogy bírálati gyakran igen értékes útmutatást adnak. Külön ki kell emelnem a magyar lapok Velencébe küldött alkalmi tudósítóit, akikkel mindenkor a legszívélyesebb együttműködés volt létesíthető. Csak egyet kell kifogásolnom: hogy általában túl kevés a magyar lapok érdeklődése a velencei filmhetek iránt, ennél fogva kicsiny a tudósítók száma is.

Végezetül marad a közönség. Ez a százfejú sárkány, amely nálunk általában csendben nézi végig az előadásokat. Velencében másképpen is viselkedhetik: füttyülhet, sóhajtozhat, esetleg dobolhat, szóval minden módon kifejezheti tetszését, avagy nem tetszését. Bizonyos változások észlelhetők ugyan: a közönség ott is csenedesebbé, fegyelmezettebbé kezd válni, azonban türelmének épp úgy meg vannak a határai, mintahogy lelkesedése kitör, amikor valami nagyon tetszik. Ennek a közönségnek nem is lehet rossznéven venni, ha véleményét hangosan nyilvánítja. Eltekintve ugyanis attól, hogy Olaszországban ez megszokott, a Lidó közönsége drágán fizeti meg a helyek árát és ezért megköveteli, hogy ennek megfelelő szórakozásban legyen része.

De ennek a közönségnek az ízlése, éppen úgy, mint nálunk, nem

mindig ama filmek felé hajlik, melyeknek művészi becsük van.

És ezt két magyar film példájával kívánám megvilágítani: Az egyik *Liszt Ferenc* életéről szól, a másik pedig *Lehár Ferenc* *Pacsirtá*-ját vitte a vászonra. A *Liszt* életéről szóló filmnek volt egy hosszadalmas és unalmas része, amikor *Lisztet* várják tanítványai Weimarban és valami rögtönzött opera-előadásfélélet játszanak el. A filmnek ennél a részénél a közönség füttyülni kezdett és hiába volt a befejező rész szépsége és néhány igen sikerült jelenete, mint pl. a pesti *Liszt*-hangverseny, a közönség ezért a filmért lelkesedni már nem tudott és ha nem mutatta ki ellenszenvét, a további részeket fagyos részvétlenséggel fogadta.

A *Pacsirtá*-t viszont, mint második filmet, a *Traumulus* című túlkomoly, idegennyelven szóló párbeszédekben bővelkedő és ennél fogva a Lidó közönségének unalmas film után pergették le. A *Pacsirta* vilám jeleneteinél a közönség mintha valami rettenetes nyomás alól szabadult volna fel, felébredt, hangulata megváltozott. Vidám kedvben kísérte végig ezt az igénytelen operettfilmet és még másnap is hallottam a Lidó sétányain dicsérni a szép Budapestet és a *Pacsirta* kedves dalait.

Tavaly szó volt arról, hogy melyik volt az a magyar film, amely valamennyi Velencében eddig bemutatott közül a legjobbnak és legértékesebbnek volna minősíthető. Hozzáértő olasz kollégáim a *Pacsirta*-re mutattak rá, amelyben bizonyos művészi elgondolások és a művésziesség igyekezete fellelhetők voltak. A *Pacsirtá*-val szemben viszont sem a bemutatás évében, sem később ezekben a körökben nagyobb lelkesedéssel nem találkoztam, elannyira, hogy nekem magamnak is a következőképpen kellett a *Pacsirta* védelmére síkra szállnom: *Ha valaki át akarja úszni az Adriai tengert és a Lidó szigetén kimerültség folytán feladja szándékát, akkor az kudarcot vallott. A másik azonban, aki a Canal Granden akar keresztülúszni és a Salute templomnál kiköt, végrehajtotta azt, amire vállalkozott. A *Pacsirta* elkészítőinek sem volt egyéb szándékuk, mint kellemes, szórakoztató filmet nyújtani és ezt, miként a közönség hangulata bizonyítja, el is érték. Ezzel szemben olyan film, mely nehezebben elérhető művészeti célokat tűz maga elé,*

de csak nagyon keveset nyújt, célját tévesztette és létjogosultságát elvesztette.

Mik volnának tehát azok a szempontok, melyeket a magyar filmgyártásnak tekintetbe kell vennie, hogy Velence művészi ízlésének megfelelő filmeket állítson elő és megközelítse azt a színvonalat, amelyet a nagy filmgyártó nemzetek már elértek?

A magyar filmgyártásnak, melynek dicséretére válik, hogy a kis nemzetek között az elsők közé küzdötte fel magát, holott nálunknál sokkal gazdagabb és nagyobb országok a film szempontjából messze elmaradtak mögöttünk —

elsősorban a jó szövegkönyvre és a helyesen megválasztott témákra kell súlyt fektetnie. Legyen a magyar filmszövegkönyv eredeti művészi alkotás és nem regények, szindarabok filmváltozata.

A többi kifogás, amelyet még emelhetek, összefüggésben áll filmjeink piacának szűk voltával és ebből kifolyólag anyagi erőnk csekélységével.

Idetartoznak a kiállítás szegényes volta és nevezetesen az is, amit gyakran hallok kifogásolni, hogy túlsok a műteremfelvétel és kevés a külső.

Miért fényképezünk — mondják — szobákat, sőt szobasarkokat, holott a természet maga és a műterem falain kívül fekvő világ annyi szépet és oly érdekes kereteket nyújt. Bizonyos körök hangoztatják azt is, hogy

a filmszínészetet el kell választani a színházról, mert máskülönben nem fejlődhetik ki a filmművészet helyes játékstílusa.

Ezzel szemben van ellenvélemény is és én most nem akarok ebben a vitában állástfoglalni. A szakértőkre tartozik ennek a helyes elbírálása.

A legfontosabb feladatot — ismétlem — a szövegkönyvnek művészi célok alapján történő megírásában látom. És itt elsőrendűen fontos a téma helyes megválasztása.

Mi legyen tehát a művészi értékű magyar filmek témája? Főleg két témacsoportra gondolok.

Merítsünk ihletet a magyar multból és hagyományból,

mert annak, amit *Kulturboden* megjelöléssel akarnak illetni Magyarországon, csak egy neve lehet:

magyar történelem, magyar tradíció és magyar kultúra.

A második csoporthoz tartoznának a jelenkor nagy magyar sorsproblémái. Annak, amit egyesek *Lebens-*

raum-nak neveznek, sőt helytelenül, csúnya magyar szóval élettereknek fordítanak le, nálunk csak egy neve van hűsz esztendő óta:

Igazságot Magyarországnak, igazságot a keresztény magyar népnek és igazságot a magyar nemzetnek!

DUDÁS LÁSZLÓ:

A magyar amatőrfilmezés története

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Mielőtt kis előadásomba kezdenék, örömmel üdvözlöm Önöket a *Magyar Amatőrfilm Szövetség* nevében és előre köszönöm az érdeklődést és a bizalmat, amivel egy új művészetet, az amatőrfilm művészetet tüntették ki.

Szövetségünk 1931. óta folytat küzdelmet a keskenyfilm propagálására, sokszor meddőnek látszó munkában, harcolva a magyar közönnnyel. Örömmel állapíthatjuk meg azonban, hogy *ma már külföldön eddigi eredményes munkáinkkal értékes nemzetközi helyet biztosítottunk magunknak, de ugyanakkor le kell szögeznünk, hogy itthon úgy a közönség, mint az illetékes fórumok csak most kezdenek felfedezni minket.*

Ez úton hálás szívvel emlékezünk meg azokról a pártfogóinkról, akik segítő támogatásukkal előbbre vitték célkitűzéseinket, köszönettel fordulunk *Szendy* Károly polgármester úrhoz, báró *Wlassics* Gyula, *Szóllósy* Alfréd, *Jeszenszky* Sándor, *Folyovics* József, *Balogh* László, v. *Haász* Aladár urakhoz és mindazokhoz, akik segítségüket sohasem tagadták meg a magyar amatőrfilmművészetől.

Az amatőrfilmes, vagy más néven keskenyfilmes, mint a neve is mutatja, a moziban használatos 35 mm-es normálfilm helyett, a nem gyúlékony, tűzbiztos keskenyfilmet használja, mint felvételi anyagot. Jelenleg négyféle méret van forgalomban: a 8, 9,5, 16 és 17 mm-es keskenyfilmek alakjában.

Az amatőrfilmezés, ha sporthoz hasonlítjuk, tömegsport, különösen külföldön: Amerikában, Angliában, Franciaországban, ahol az anyagi adottságok kevésbé kötik meg ezt az új művészetet, mint nálunk, Magyarországon. Európában az amatőr-

filmesek tízezres számokat képviselnek Amerikában a százezres számokról is nyugodtan beszélhetünk. Nálunk körülbelül 2500—3000 filmamatőr van, ez a szám azonban inkább csak a géptulajdonosok számát fejezi ki, a gyakorlatban, komoly, dolgozó filmamatőrként ennek csak mintegy tíz százalékát vehetjük.

Ez az aránylag kis szám fejezi ki a legjobban, hogy mennyire nehéz nemzetközi viszonylatban a magyar filmamatőrök helyzete, mert *ennek a csekély számú dolgozó magyar amatőrnek kell megmérkőznie a nagy nemzetközi konkurenciával.*

Az amatőrök 80%-át a család, főleg a család szemefényének, a gyermeknek a filmezése tölti el. Szerintem nincs is az a jó fotográfus, aki képeivel úgy tudná érzékeltetni a kisgyerekek felcseperedését, mint az a kis végnélküli filmszalag, mely a bölcsőjétől kíséri a növő kis emberpalántát. Nem tudok elképzelni szebb albumot egy kis gyerekről, mint egy tekercs filmet a gyermekkorából. A múltó idő ezeknek a képeknek az értékét és kedvességét csak növeli a család számára.

Más témákba szinte foglalkozási ágak szerint kapcsolódhatik be az amatőrfilmes. Egy mérnöknek, orvosnak, technikusnak, iparosnak, gazdának szinte szakkörében kínálkoznak a témák.

Pár szót szeretnék szólni az amatőrjátékfilmesekről, a profi és amatőr játékfilm irányokról, játéktechnikáról és egymásrahatásáról is.

Sajnos, a jelenlegi nagy hangosfilmek, csekély kivétellel (az újabb francia filmek) ma, a hang lehetőségének tudatában, párbeszédek tömegével, a színpadot utánozza és nem az igazi filmszerűséget, a képpel való beszédet szolgálja.

Az újabb francia filmek, a *Férfisora*, *Táncrend*, *Mazurka*, *Szerelem gyöngyei* stb. azok az új művészi és filmszerű filmek, melyek ezektől a hang- és párbeszéd tobzódástól

igyekeznek megszabadulni és az elszabadult színpadi filmet ismét csak filmmé próbálják tenni.

Az amatőrjátékfilmeknek az az előnyük, hogy némák, mert ez kényszeríti rá az amatőrt, hogy gondolatait képekben és ne körmondatokban fejezze ki. Az új, modern filmjátéknak kifejező eszköze a szimbólum. A szimbólum az az új kifejező eszköz, mely leegyszerűsíti a szereplő játékát. Ma már a színésznek nem kell kézzel-lábbal és nagyított arcintoroknak számító arcjátékkal a lelkiállapotot formálisan kitor-násznia magából, mert ezeket a lelki jelenségeket egy jól beállított montázszerű szimbólum hiánytalanul és filmszerűen kifejezi. Ezekben az újabb és méltán művészi filmekben a színész már az élet természetességének megfelelően él a szerepében és nem játszik.

Itt kapcsolódik be az amatőr játékfilmes, mint kísérletező, akit nem köt üzleti érdek, nem kitaposott utakat és könyökig ismételt témákat variál, hanem a saját szakállára próbál gondolatainak filmszerű kifejezésére új utakat keresni.

Nemcsak szórakozás, hanem művészet is az amatőrfilmezés vagy keskenyfilmezés, melynek feladatai és jövője van. Jövője, bár paradoxonnak hangzik: az új utak keresése és kitapogatása a profi filmgyártás számára. Az amatőrkeskenyfilm nem a tömegizlést kívánja szolgálni, mert egy ember a saját egyéniségét és művészetét adja annak minden eredetiségével, ellentétben a profi filmmel, mely sok ember közös munkája és ahol természetszerűleg az egyéniség legtöbbször elvész.

Mai bemutatónkban izelítőt szeretnénk adni az amatőrfilmezésből a műsorunkba iktatott filmekben keresztül. Vetítésre kerülnek: *Richard Groschopp: Eine kleine Königstragödie*, *J. Hengel: Freude am Licht*, *Zsabakorszky Jenő: Hortobágy* (Kodachrom), *Györki László: Az Aranyvonat első útja* (Kodachrom), *Pásztor István: Budapest, Zombori Vilmos* (+): *Nocturno*, egy rövid keskenyfilm-híradó a *Szent István jubileumi ünnepekről* és egy színes film *Budapestről* (Agfacolor).

Végezetül még csak annyit, hogy a most vetítésre kerülő műsорт ne mint pénzzel tömött fényes filmprodukciókat, hanem mint lelkesedéssel és ambícióval készült keskenyfilm-munkákat nézzük.

Jó mulatást Hölgyeim és Uraim!

BÁNÁSS JÓZSEF százados :

Film és honvédség

Amikor ma a filmnek a honvédségen, hadseregen belüli szerepéről alkalmam nyílik pár szót szólni, nem mulaszthatom el, hogy rövid visszazapillantást ne tegyek arra: *miképp került a szórakoztatás céljaira beállított film a hadsereg szolgálatába.*

Minden idők minden hadserege igyekezett a maga célkitűzéseinek megvalósításához a kor legújabb technikai vívmányait felhasználni, hogy hadseregét minél ütőképesebbé tegye.

Egy hadseregnek más célja nem lehet, mint a győzelem! Az ellenfél megsemmisítéséhez azonban a küzdők felfegyverzése egymagában nem elegendő, mert nemcsak a tűzfegyverek ereje, a támadóeszközök sokasága dönti el a harcot, hanem elsősorban az azokat kiszolgáló emberanyag erkölcsi és szellemi értéke.

Annak, hogy a modern harceszközöket a hadviselés minden viszonytagsága között kellőképpen — ami a fő — eredményesen alkalmazni tudjuk, első feltételét alkotja a kiképzésnek olyan foka, hogy a harcos harceszközét mindenkor a legleleményesebben és legjobban kiszolgálni és használni tudja.

A harc sikerét tehát a korszerű felszerelés mellett, csak jól kiképzett és megfelelő erkölcsi és nemzeti alapon álló hadsereggel lehet biztosítani.

A kiképzés és a nemzetnevelés nagy munkája igen jelentős feladatot ró a kiképzőre, és ma, amikor aránylag rövid idő alatt nagyon sokoldalú kiképzésben kell a katonai szolgálatra bevonultakat részesíteni, igyekezni kellett a kiképzés menetét gyorsabbá és könnyebbé tenni. Erre a célra igen alkalmas eszköznek bizonyult a film.

Mielőtt azonban a film alkalmazására rátérnék, pillantsunk vissza egy kissé a múltba és nézzük meg azt, hogy a gyakorlatban miképpen vezetődött a film a hadsereg kiképző, oktató és nevelő eszközei közé.

A világháború előtt a filmet csak mint valami újszerű szórakoztató eszközt láttuk, nevettünk azok jelenetein, vagy gyönyörködtünk a bemutatott természeti szépségekben. Olyan dolgokat láttunk ugyanis, amelyek megtekintésére adott körülményeink folytán nem juthatunk.

Állíthatom, hogy a filmnek a hadsereg szolgálatába való beállítása is

a szórakoztatás szempontjából indul ki.

Azt hiszem, sokan vannak közülünk olyanok, akik a nagy háborúban résztvettek és alkalmuk volt tapasztalni azt, hogy volt idő, amikor boldogok voltak, hogy az első vonalból egy kis pihenő tartalékba kerültek, ahol testi és lelki nyugalomhoz juthattak. A pihenés azonban csak addig jó, amíg unalomná nem fajul.

A hadtápkörletek üressége magánhordta az egyhangúság jellegét és mivel az egyhangúság nem segítette elő az üdülést, gondoskodni kellett a pihenés közbeni szórakoztatásról is. Ezt a célt szolgálták a rögtönzött összeállított műkedvelő színielőadások, melyekhez a szereplők a csapat kötelékéből kerültek ki. Ugyanekkor a vezetés tábori mozgóképszínházak létesítéséről is gondoskodott. Ezek a mozgóképszínházak alkalmasak voltak arra, hogy katonáink előtt a szórakoztató filmeknél is előbb a hazai vidékeket és az otthoni események egyes jeleneteit mutassák be. A film így kapcsolatot teremtett az otthon és a világháború harcos katonája között.

Erre a célra nálunk megalakítottak a tábori filmszakaszok. Ezek a tartaléknál lévő pihenő csapatok szórakoztatását szolgálták, sőt egy-néhányuk felvevő részleggel is el volt látva. E felvevő részlegek jogsultsága egyre jobban kidomborodott, mert nemcsak a háttország láthatta a harcoló csapatok életét és küzdelmeit, hanem mert a kintlévők is láthatták valamelyik sorstársukat, vagy harctéri élményeik egyes jeleneteit. Itt tehát a film, mint szórakoztató eszköz, egyúttal a propagandát is szolgált, mert a küzdőnek az otthoniak után és viszont való vágyakozását elégítette ki, hacsak film alakjában is.

A filmrészlegekhez beosztott filmfelvevő részlegek igyekeztek technikai felszerelésüknek megfelelően a nagy háború egyes mozzanatait meg is örökíteni.

Ezek a jelenetek idővel, szórakoztató jellegük megtartása mellett, hadtörténelmi szemléltető eszközzé is váltak, és mint ilyenekre, joggal mondhatjuk, hogy ezek a filmek jelentik a katonai oktatófilmek alapját. Így tehát a film katonai szempontból oktató eszközzé vált, mert egyes esetekben szemünk elé tudta idézni a megtörtént és lezajlott eseményeket és harcmozzanatokat.

A filmnek katonai szempontból felbecsülhetetlen értékére azt lehet mondani, hogy az összes hatalmak a világháború alkalmával egyidőben eszméltek rá.

Látjuk ezt a franciáknál, ahol 1915-ben megalakul a *Service Photographique de l'armée*, mely 10 filmoperátorral dolgozott és igyekezett olyan katonai filmhíradókat készíteni, melyek a hadvezetésnek is dokumentális anyagot jelentettek.

Az angol hadügyminisztérium hírszerző irodája révén a *Director of Propaganda in Enemy Countries* ugyanazt a körülményt használta ki.

A németek *Bufa-ja (Bild und Film Amt)* szintén ezt a célt szolgált. Ezekkel egyidőben alakultak meg és kerültek megszervezésre az osztrák-magyar hadseregen belül is, mint hadsereg közvetlen alakulatok, a filmszakasz-ok.

Szervezetük:

1 altiszt (karp.), 1 mozigépész (elektrotechnikus), 1 filmoperátor, 1 gépkezelő (motorszerelő), 3 hajtókatoná, 4 hámosló, 1 moztaliga, 1 géptaliga, 1 országos jármű. Összlétszám: 11 fő.

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

Műszaki felszerelés:

1 teljes vetítő berendezés, filmek, sátor és világító eszközök, filmfelvevő gép.

A világháború után egyre jobban kiviláglott az a tény, hogy a hadseregben belül a film nemcsak az egyes harcmezőket megörökítője lehet, hanem a kiképzésben belül kiválóan felhasználható.

Természetes, hogy amikor minden állam a technika összes vívmányait szolgálataiba állítja, ha a hadseregről van szó, mi sem nélkülözhetjük a filmet, mint kiképzési segédeszközt.

Ezért határozta el a hadvezetés, hogy a filmet bevezeti a hadsereg kiképzésének szolgálatába.

Az alkalmazás egyes körülményeinél mi nem vehettük támpontul azt, hogy ezen a téren a szomszéd és a nagyhatalmak mit tesznek. Mi a filmet a saját körülményeinkhez képest állítjuk a hadsereg szolgálatába.

A tapasztalatok és egyéni körülményeink alapján mi a mozgófényképet 3 csoportba osztjuk:

1. általános jellegű katonai oktató és ismeretterjesztő filmek,

2. szakoktató filmek,
3. nevelő és propaganda filmek.

Ad 1. Ebbe a csoportba tartoznak azok a filmek, melyek minden fegyvernemet és szolgálati ágat egyformán érdekelnek. Ezek tárgya: elsősorban az általános és összefoglalt katonai ismeretek körét öleli fel (harcászat, lövésszak, vegyi harci eszközök, műszaki munkák, légvédelem, légierők működése, stb.). Mindezeket olyan mértékben tárja fel, hogy ezáltal az elméletileg előadottak megértése és felfogása, a harc, az együttműködés, a kölcsönös

**Filmjeink télen is forró sikert aratnak,
a forró nyáron is téli sikert hoznak!**

Eddigi megjelenéseink:

OBJECTIV
FILM

A HÖLGY EGY KISSÉ BOGARAS

Aszlányi-film. Vajda-Ráthonyi rendezés.
Sztárok: TOLNAY, RÁDAY, MÁLY
Három hétig játszott a RADIUS

KATJA

A felejthetetlen Darrieux-film.
Három hétig játszott a ROYAL APOLLO

GYIMESI VADVIRÁG

Az első magyar zenés filmvígjáték.
Három premierszínház játszott Budapestben.

KÖDÖS UTAK

JEAN GABIN és MICHÉLE MORGAN
izgalmas francia filmje.
Két hétig játszott a ROYAL APOLLO

Eheti megjelenésünk:

DÉDÉ

DANIELLE
DARRIEUX
és
ALBERT PRÉJEAN

merész énekes vígjátéka.

Bemutatja: ROYAL APOLLO

Ha Ön is objektív akar lenni, belátja, hogy az OBJECTIV-FILM mindig sikert jelent!!

támogatás érzékeltetése minden vonatkozásban szem elé tárható.

Ebbe a csoportba tartoznak másodsorban az olyan ismeretterjesztő filmek, melyek az egyes fegyverek és szolgálati ágak működését és alkalmazását, valamint azok fegyvereit és harcát ismerteti. Pl. a gk. lgv. ágyús ütég működése, lövegpusok bemutatása, tüzérségi lövedékek hatása, ködösítések végrehajtása, harcikocsik és páncélosjárművek, átkelési eszközök, hadihidak, folyamerő egységek, stb.

Ad 2. A szakoktató filmek etc. a szakcsapatok ama filmjei, melyek az elméleti kiképzés leegyszerűsítését és a könnyű és gyors megérthetést segítik elő. Pl. a ballisztika alapfogalmai, a legjellegzetesebb tűznek, elektrotechnikai alapismeretek, a robbanó motor és működése, a lé jármódja, a gázvető és gázfúvó eljárás technikája, a műrepülés, a légi tüzelés problémája, stb.

A másik csoportba tartoznak azok a filmek, amelyek nevelő hatásuknál és propagandisztikus tartalmuknál fogva alkalmasak a bemutatásra. Ilyenek pl. *Rohamcsapat előre!*, *Az áru*, *Az égi hadsereg*, stb.

A harmadik csoportba tartoznak a történelmi vonatkozású filmek. Pl. *Világháborús eredeti felvételek*, vagy a *Kormányzó Ur Ő Főméltóságának római útja*, stb.

Tekintettel arra, hogy az általános jellegű katonai oktató, nevelő, propaganda és ismeretterjesztő filmek egyelőre mint normál filmek kerülnek bemutatásra és mivel a katonai mozgófényképüzemek csekély létszáma miatt a honvédségen belüli bemutatást biztosítani nem lehetett, ezeknek a műsoroknak a bemutatására az egyes helyőrségekben lévő mozgófényképüzemek kerültek számításba.

A bemutatási módszer végrehajtása céljából meg kellett állapítani a bemutatás módozatait, lehetőségeit és az azokkal járó anyagi kihatásokat.

Ezért az egyes honvéd állomásparancsnokságok felvették az érintkezést az állomáshelyükön lévő mozgóképszínházak engedélyeseivel.

Az engedélyesek a nagy nemzetnevelő célt belátva, legnagyobb részben üzemi kiadásaik megtérítése ellenében, vállalták az előadások megtartását, sőt egyes mozgóképszínházak hazafias felbuzdulásból vállalták az előadások díjmentes bemutatását.

Az eddigi filmanyagot figyelembe véve, az elkövetkezendő kiképzési évben körülbelül 6 műsor lejátszása van tervbe véve.

A szakoktatófilmek az egyes szakcsapatok: tüzérség, gépkocsizó, híradó, műszaki, folyamóri, repülő stb. kiképzését vannak hivatva előmozdítani.

A korszerű hadsereg sokoldalú technikai felszerelése megkívánja a harceszköz kezelőjétől azt, hogy a kezelő az általa kiszolgált harceszközt ne csak kiszolgálja, hanem azt szükség esetében megjavítani is képes legyen. Ez másképp nem lehetséges, csak úgy, ha a kezelő ismeri harceszközeinek az elvi működését is. Az elvi működés ismertetése és betanítása sok időt vesz igénybe és ezt a hosszú kiképzési időt lerövidíteni többek között az oktató film van hivatva. Csak a trükkfilm képes arra, hogy a legelvontabb munkafolyamatokat egyszerűen és könnyen, vizuális úton kézzelfoghatóvá tegye. Ezért igen fontos szerepet játszik a szakcsapatok kiképzésénél a trükkfilm, amelyet, ha kell, egyes jeleneteiben addig pergetünk le a kiképzendő előtt, ameddig annak anyaga teljes megértésbe nem megy át.

Ezeknek a filmeknek a bemutatása a szakcsoportok részére kiadásra kerülő keskenyfilm-vetítőgépek segítségével történik. Ezek kezelői külön kiképzésben részesülnek és a belügyminiszter úr önagyméltósága jóváhagyása alapján az *Elektromosipari Szakiskola* bevonásával általunk katonai keskenyfilm gépkezelői igazolvánnyal láttatnak el, hasonlóan, mint az a katonai gépkocsivezetői igazolványoknál történik.

A filmoktatás irányítására hivatott kiképzési osztály kebelén belül megalakult *Honvéd filmosztály* végzi a kiképzés keretén belül a filmoktatás irányítását.

A beérkezett jelentések és megállapítások alapján elkészíti a sürgősségi sorrendet és gondoskodik a filmek előállításáról, illetve beszerzéséről.

Erre a célra külön épületrész rendeztetett be, ahol a filmek átvizsgálására, összeállítására és tárolására, valamint a kikölcönzésre szolgáló helyiségek jelenleg már be is vannak rendezve.

A szükséges laboratóriumi munkák elvégzésére berendezés nem létesített, mivel azok üzemének rentabilitása jelenleg még nem biztosítható. Így jelenleg a filmosztály

egy másik üzemmel dolgozik együtt. A hazai lehetőségek alapján a filmosztály laboratóriumi munkáit a Magyar Film Iroda látja el.

A filmosztály kapcsolódik bele mindazon katonai vonatkozású felvételekbe is, amelyek jelenleg a kereskedelemben megjelennek és ez az osztály irányítja ezeket a felvételeket. Ezenkívül részben katonai anyagból készültek el a *Magyar Világhíradó* honvédségi vonatkozású jelenetei is. A nagyobb riport- és propagandafilmelek elkészítését, az 5. vkf. osztály irányítása mellett, szintén a filmosztály végzi. Így készültek el az *Észak felé*, valamint a *Hazatért a Ruténföld* című filmek is.

A katonai kiképzés sokoldalúsága, annak nemzetnevelő jellege megköveteli azt, hogy a filmoktatás megindítására ne csak a saját filmtermékeire legyen utalva a filmosztály, hanem a hazai és külföldi filmkereskedelemből is igyekszik mindazt felhasználni, amire a kiképzés és nemzetnevelés szempontjából szüksége van.

Ebből kifolyólag láthatjuk, hogy a katonai filmoktatás nem kizárólag önellátásra van alapozva, hanem igyekszik felhasználni mindazt, ami a hazai és külföldi filmpiacon megjelenik. Amennyiben azonban ilyen filmek nincsenek, úgy azok előállítására belekapcsolódik a hazai filmgyártásba.

A filmosztály által készített nevelő, propaganda és ismeretterjesztő filmek elkészítésénél a filmek előállítása úgy van tervbe véve, hogy az általunk elkészített szüzsé alapján, megfelelő katonai szakértők bevonásával, egy ismert forgatókönyvíró szakember írja meg a készített film forgatókönyvét.

Ennek alapján az erre a célra legalkalmasabb rendező kiszemelése után összeállításra kerül a filmet gyártó produkció. Ez katonai ellenőrzés, vezetés és irányítás mellett készíti el a tervbevett filmet.

Az elkészült filmek közül kizárólag katonai jellegű és célt szolgáló filmek a filmosztály által kerülnek forgalmazásra, míg azok a filmek, melyek a polgári körök részére is propaganda célra vagy ismertető eszközként szolgálnak, egy filmkölcönző vállalat útján kerülnek forgalomba.

A filmek előállításánál igen nagy súlyt akarunk helyezni a katonai szellem valódi nemzeti jellegének terjesztésére. Azzal a magyar kato-

nával akarjuk megismertetni a társadalmat és a világot, aki mindig volt és mindig lesz, a hazáját szerető és a hazájáért küzdő magyar katonával, akinek a lelkiülete, felfogása teljesen ellentétben van az eddig bemutatott cigányozó, tükkörbeverő, léha, munkátlan életmóddal.

Uraim! A katonaság és a katonatiszt ma a nemzet legnagyobb népköztartója és nevelője.

A katonaság minden tudásával és igyekezetével azon van, hogy azt, amit a tanítók növendékeikbe átül-

tetni igyekeztek, bővíteni s az emberek tudását, látókörét minden irányban kiterjeszteni képes legyen. A magyar embert és ezzel a magyar katonát egy szebb, jobb és boldogabb jövő reményében arra nevelni és képezni, hogy a kiszolgált katona hasznosabb, tevékenyebb polgára lehessen annak a hazának, amelyik földet, hont, munkát, kegyeret és tűzhelyet adott részére.

Ennek a célnak az elérésére szolgál a sok-sok kiképzési és nevelési eszközökön kívül a film is.

HUZLY IMRE dr.:

Az új népi film

Országunk néprajzi és földrajzi értékei nyilvánvalóak. Azoknak tervszerű tanulmányozása, művészi keretbe foglalása, szórakoztatóan tanulságos módon nyilvánosság elé tárása elsőrendű feladata a nemzeti kultúrát istápoló elméknek.

Az *Auróra*-film sokfelé ágazó munkaprogramjával utat nyitott ezen a téren is újszerű megoldások felé. Megteremtette a film egy új típusát: a kultúrjátékfilmet. A film ma a legalkalmasabb eszköz a valóság bemutatására. A könyv kötvé van a betűhöz. A színpad a színészhez és a díszletekhez. A film megnyitja az utat az eredeti személyekhez és a valóságos környezethez. Ötlet, bátorság, ügyesség, áldozatkészség kell hozzá, de meg lehet csinálni.

Mint minden új dolognál, itt is meg kellett küzdeni a húzódozóknak, a bizalmatlankodóknak, a közönyösek táborával. El kellett háritani sok-sok nehézséget, vállalni kellett sok-sok kockázatot. Szembé kellett nézni időviszontagságokkal, a terep sokszerűségével. Ki kellett válogatni az alkalmas szereplőket, összeegyeztetni azok munkaidejét, elosztatni aggodalmukat. Tanulmányozni életüket, szokásaikat, ünnepüket és hétköznapijukat házon belül és házon kívül.

Az így adódó anyagot ízesen egyszerű történetbe foglalni, hogy a mese pillanatig ne zökkenjen, de se népszínmű a mesterkéltség bélyegével, se ismeretterjesztés a maga pedáns szárazságával ne legyen belőle.

Sikerült. Mi lett belőle? Egy egész estét betöltő zenés-hangos filmvígjáték az eredetiség teljes zamatával. Egy darabka magyar élet. A különböző országrészek néprajzi és földrajzi szépségeinek gyűjteménye, az életábrázoló művészet tükrében.

Egységes cselekmény keretében foglalt bizonyítása a nemzeti erő ősforrását jelentő paraszt nemzetalkotó és nemzetalakító szerepének.

Kétségtelenül újszerű és érdekes kísérlet. Megszólaltatni a népet és ezzel bebizonyítani az ősi szellemiséget, mely századok örökségeként él nemzetrétegeink lelkében. Viszszatükröztetni életkörülményeit és nyelvi sajátosságait. Száműzni a színpad és díszlet család világát és helyszíni felvételekkel igaz képét adni az életnek, melyet bemutatni kívánunk.

Első ilyen irányú tanulmányunk *Isten tenyerén* címmel kerül bemutatásra. A föld és nép életét feltáró munkaterv új utakon halad. Emberábrázolás az emberen keresztül, akit ábrázol. Az irodalom, a művészet és a technika eszközei egyesülnek az emberfajta ősi egyszerűségének és természetességének hamisítatlan feltárásáért.

ORBÓK ATTILA dr.:

Egy új magyar film

Békeffi István pompás humorral megírt felolvasása után *Orbók* Attila lépett a pódiumra és rögtönzött csevegés keretében ismertette annak a nagy nemzeti filmnek a tervét, amelyet *Horthy Miklós Kormányzó* Urunk húszéves országglásának jubileuma alkalmából a *Hunnia Filmgyár* akar megvalósítani. *Orbók* Attila elmondotta, hogy a nagy nemzeti film, amelynek *Magyar gálya* lesz a címe, tulajdonképpen *Bingert János dr. ötletéből* született, aki íróbarátai között *magánpályadíjat* tűzött ki, még pedig egy arany cigarettatárcát, annak az írónak, aki az ő alapötletét a legmegfelelőbb és

Csuhai Kati édes-bús történetében keresztmetszete adódik négy ország-rész életének: Buda, Hortobágy, Mezőkövesd és Sátoraljaújhely. A királyi vár, a Halászbástya, a régi Buda, a Csalogány-utca, a Svábhegy, a hortobágyi nagyhíd, Faluvégfalma, csikóstanya, a pusztai élet, a matyóvilág, szántásvetés, aratás, cséplés, a paraszt házi élete, istentisztelete, szokása-erkölcse, a matyó népművészet, a tokaji hegyalja, szüret, matyólakodalom, ez mind benne van egy egyszerű és kedves mese derűs cselekményében, olyan eleven emberek remekbeszabott figuráival, melyeknek természetességét a tudatos színművészet ennyi lefokozottsággal visszaadni képtelen. Az ösztönös önmagát-adás csak a primitív emberben lehet ennyire póztalanul teljes.

Ez a nagyszabású filmkísérlet sok fáradságon és áldozaton keresztül rengeteg gyönyörűséget, sok mélyreható tanulságot hozott magával. Olyan tények szövevényébe is engedett bepillantást, melyek ebbe a témába, ennek a filmnek a célkitűzéseibe nem fértek bele. De az út, melyen haladunk, alkalmat ad a probléma felkutatásához és a részletkérdések variálásához. Ez későbbi feladat.

Ezúttal célunk a magyar folklore nagy prizmájából olyan tükröző felületeket kiragadni, melyek festői és romantikus színeit a magyar népleletnek igénytelenül és mégis elragadó erővel vetíti a világ szemé elé.

Jogosan hisszük, hogy olyan eszme szolgálatába állottunk, amely megértésre és szeretetteljes felkarolásra fog találni.

legméltóbb formában kiépíti. A nagy nemzeti film megteremtésénél, mint ahogy *Orbók* Attila kifejtette, két súlyos probléma merült fel, amelyet sikerült neki megoldani úgy, hogy *Bingert János dr. a privátpályázat gyönyörű díját neki ítélte.*

Kormányzó Urunk országglásának húszéves történetéről nem lehet történelmi filmet írni, abból az egyszerű okból, mert ebben az esetben elkerülhetetlenül politikai vonatkozások kerülnének a filmbe és ma még aktív politikai működést kifejtő személyiségeket kellene szerepeltetni, ami ezer és egy okból keresztülvihetetlen. *Orbók* Attila a *Magyar gálya*

írója tehát — mint ahogy elmondotta — azt a megoldást választotta, hogy egy játékfilm keretében a trianoni korszak névtelen hőseinek történetét írja meg, történelmi szereplők nélkül. A történelmi tények, elsősorban pedig Kormányzó Urunk bölcs uralmának és áldásos tevékenységének nagy momentumai, a kisémberek életében, közvetett hatásukban, a mindennapi élet jelenségeiben, változásaiban tükröződnek vissza. A film tehát anélkül, hogy történelmi film lenne, apró életjelenségekben és szimbolikus képekben mégis bemutatja a magyar élet felvirágzását a tragikus összeomlástól az első revíziós álmok megvalósulásáig!

A másik megoldásra váró problémája a filmnek az volt, hogy ennek a kornak a vezérlő szelleme, Ma-

gyarország Kormányzója, az egyetlen vezér, miképpen szerepeljen benne — mégpedig személytelenül. Az író csevegése során elmondotta, hogy a film főhőse az összeomlás idején tízesztendős. Húsz esztendőn keresztül, az egész cselekménykomplexum során egy medaillont hord a nyakában és ez a medaillon az ő varázserejű amulettje, amely megóvjá a kísértésektől, a botlásoktól és amely bátorítja az élet küzdelmeivel szemben, hogy a tragikus korszak minden egyes egyént sújtó nehézségeivel nagy harcát győzelmesen megvívja. A film végén az utolsó képen derül ki, hogy ebben a szimbolikus szerepet játszó medaillonban a főhős édesatyja eszményképének képmását, Horthy Miklósnak miniatűr fényképét őrizte.

vessenek, ha ezentúl is kéréltlenül kigyomláljuk a filmekből a helyes magyarság szempontjából kifogás alá eső feliratokat, illetőleg szavakat. Megengedhetlennek tartjuk ugyanis, hogy — hasonlattal élve — virágok kertet dudvák éktelenítsenek.

Most veszem észre, hogy a számvetésből jövőbe-kalandozás, sőt itt-ott rekrimináció lett. Az utóbbi távol áll tőlem, mert arra csak a szakkörök lehetnek illetékesek és a közönség lehet hivatott.

Sietek hát vissza a multba, honnan örömet hozok a jövőre.

Mint méltóztatnak tudni, a hatályban álló rendelkezések értelmében a belügyminiszter úr önmagyméltósága, az iparügyi, valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr önmagyméltóságával egyetértően kulturális vagy különös művészi érték szempontjából kiváló és nagy költséggel előállított egyes magyar játékfilmeknek jutalomként az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság elnökének javaslatára több cenzúrajegy kiadását engedélyezheti. Egy játszási évben ezen a címen legfeljebb tíz cenzúrajegy adható ki.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a belügyminiszter úr önmagyméltósága idevonatkozó magas döntését már közölhetem is.

Az 1938/39. játszási évadban bemutatott magyar játékfilmek közül a „Szegény gazdagok” és a „Bors István” című filmek 3—3, az „Uz Bence” és a „Toprini nász” pedig 2—2 cenzúrajegyet kapnak.

Szózaporító lennék, ha ezeket a valamennyiünk által előnyösen ismert filmeket külön is bemutatnám — jellemezném. Köszöntöm készítőiket, köszöntöm szereplőiket.

Hölgyeim és Uraim! A Filmhét tanácskozásait ezzel az üléssel befejezzük.

Ezután kezdődik majd az a vállvetett munka, melyet törhetetlen magyar hittel azért kell folytatni, hogy annak zamatosan magyar termékeit megnagyobbodott országunk lakossága, valamint a külföld és a filmgyártók egyaránt élvezhessék.

Eppen ezért

„Ősi daccal, hősi karral
Fogjunk össze magyarok,
S akkor a mi dicsőségünk
Napja újból felragyog.”

(Szathmáry: Nagy lesz újra Magyarország!)

SZÖLLÖSY ALFRÉD dr. miniszteri tanácsos:

Az elmúlt évad magyar filmtermése

Az eseményekben és látnivalókban gazdag, érdekes, a szakkörök számára tanulságos Filmhét keretében természetesen

elsősorban a magyar film kérdései, még pedig annak jövője, kerültek reflektorszerű világitásba.

A gondos ember azonban időnként számot vet azzal: hogyan sáfárkodott a multban. A tárgyilagos számvetés egyszersmind útmutatás a jövőre is.

Vegyük számba mi is, hogy az immár alkonyodó 1938/39.-i filmévad a magyar film szempontjából minő eredménnyel zárul?

Az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság a

mult évben augusztus hó 1-től ez év június hó 10-ig 32 olyan hangos játékfilmet vizsgált meg, amely Magyarországon magyar nyelven készült. Ezek összesen 73.549 métert tettek ki. Mennyiségileg mindenestre szép szám és beszédes cáfolat azokkal a pesszimistákkal szemben, akik az említett játszási évadra filmgyártásunkban lényeges csökkenés bekövetkezését jósolták. Hát csak így legyen igazuk a jövőben is!

Ha azonban a gyártott filmek minőségét nézzük... Nem bánom, ha megköveznek is érte, magyaros őszinteséggel megmondom, hogy

filmjeink nagyrésze — többet,

szebbet, maradandóbbat nyujthattott volna, hiszen bővelkedünk témagazdag írókban, zeneszerzőkben, ezeréves multunk számtalan eseménye kínálkozik filmre, joggal büszkélkedünk kiváló művészgárdával, vannak ötletes rendezőink és mégis... A mozik nagy része — sajnos, hibáján kívül, — a belföldi filmek nagyrészét csak rövid ideig tarthatta műsoron, mivel a filmek — nehezemre esik kimondani — megbuktak. Ebből azt a következtetést vonjuk le, hogy a mennyiség-filmeknek — bealkonyodott.

Meggyőződésünk, hogy a minőség-filmek, ha nem is örök-, de mindenestre hosszabbéletűek lesznek.

Szeretnők remélni, hogy a mozgókép-filmek korszakában azért kell majd vetélkedniük, hogy műsorukon mennél hosszabb ideig a magyar filmeket tarthassák.

Mikor az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság vezetését átvettem, a dramaturgok látogatásukkal tisztelték meg.

Akkor arra kértem őket, hogy magyarul írják a filmfeliratokat és az elfogadott szövegeknyvhöz pontosan alkalmazkodjanak. Sajnálatos tapasztalom, hogy egyesek ennek a kérésemnek nem mindig tesznek eleget. Magukra

HIVATALOS RÉSZ

FILMKAMARA

BUDAPEST, VI. ANDRÁSSY-ÚT 69

TELEFÓN: 113-305

Választmányi ülés. A Kamara szín- művészeti és filmművészeti főosztálya június 13-án, kedden délután 4 órakor közös választmányi ülést tartott a Kamara helyiségében. A választmányi ülés a Kamara közeljövőben megtartandó közgyűlése elé kerülő javaslatokkal, így többek között az eddigi számadások felülvizsgálatával, a szaklapok költségvetésével és az ügyrenddel foglalkozott.

Tagfelvétel. A Filmkamara június 2-án tartott választmányi ülésén a következő tagokat vette fel:

I. csoportba: *Baja Benedek*;

II. csoportba: *Göndör József*;

III. csoportba: *Baja Benedek, Dá-loky János, Pollermann Artur dr., Schöpflin Gyula, Sztróka Kálmán*;

IV. csoportba: *Goschler József, Sauer Ede Lajos, Takáts István*.

Átminősítések: A Filmkamara június 2-án tartott választmányi ülésén az alábbi átminősítések történtek:

Alapi Nándor színművészeti főosztálybeli ügyelő filmművészeti ügyvezetőnek is minősítettett;

Csepreghy Béla rendező művészeti ügyvezetőnek is minősítettett;

Csepreghy Jenő rendező művészeti ügyvezetőnek is minősítettett;

Hamza Pál filmösszeállító oktatófilmrendezőnek is minősítettett;

Kerényi Zoltán gyártási tisztviselő filmösszeállító segédnek is minősítettett;

Paul Tibor zenekari tag karmesternek is minősítettett.

Az új törzslapok átvizsgálása céljából, a feldolgozandó anyag nagyságára való tekintettel, több bizottság kiküldését határozta el a f. hó 2-án tartott választmányi ülés. A bizottságok a közeli napokban megkezdik működésüket és munkájukat előreláthatóan rövid időn belül lebonyolítják.

Külföldi állampolgárok kamarai tagsága ügyében a Kamara titkársága ezúton értesíti azokat a külföldi állampolgárokat, akik Magyarországon

működési engedélyt kérnek, hogy ilyen irányú kérvényüket közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz terjesszék fel, mert ezeknek a működési engedélyeknek a kiadása a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz tartozik.

Filmgrafikus kamarai tagok. Június 2-án tartott választmányi ülé-

sén a Kamara úgy határozott, hogy a III., illetőleg a IV. szakcsoportba plakáttervezőként, illetőleg művészeti tisztviselőként felvett tagokat *filmgrafikusok* címen tartja nyilván. Az eddig felvett filmgrafikus kamarai tagok a következők: *Petsmann László, Grawatsch Ottó, Orbán Béla, Pécsvárad Ferenc, P. Kiss Pál, Macskássy Gyula*.

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

799. sz.

1. 450 dopolavorista sétahajózása a Dunán (MFI, Somkúti)
2. Színpompás úrnapi körmenet Mezökövesden. (MFI, Somkúti)
3. Rendőrszemle Frick miniszter tiszteletére (MFI, Horváth—Zsabka—Nagy)
4. Olasz—magyar válogatott labdarúgómérkőzés (MFI, Kaulich—Nagy)
5. Bemutatók a pécsi helyőrség „Horvédnapján” (MFI, Zsabka)
6. Volpi gróf olasz államminiszter érkezése (MFI, Zsabka—Kiss)
7. Bál és tűzijáték a lillafüredi filmhéten (MFI, Somkúti)
8. Az éveken át épült varsói pályaudvar égése (PAT)
9. 70.000 fasiszta nő felvonulása a Duce előtt (Luce)
10. Bravúros mutatvány a párisi repülőnapon. (UFA)

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 25. sz.

1. Joffre marsall emlékműve Párisban.
2. III. Viktor Emánuel fogadja Nápolyban az olasz spanyolországi önkénteseket.
3. Kanadai indiánok üdvözlők az angol királyi párt.
4. Gusztáv király a svéd zászlónapon a stockholmi stadionban.

5. Amerikai tengerésznavendékek tiszté avatása.
6. Japán leányok tanulják a teaszedést.
7. Rekord hőség Párisban.
8. A divat világából: az időszerű nyári kalap.
9. Szenzáció a gyermekállatkertben.
10. Halálos szerencsétlenség az indianapolisi autóversenyen.
11. Amerikai bombázók rajrepülése.
12. Dr. Frick birodalmi belügyminiszter látogatása Budapesten.

PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ

(Nyáron szünetel.)

OKTATÓFILM

A főváros ezévi gyártási terve

A szép napok beálltával erőteljes ütemben indult meg a székesfővárosi oktatófilmek forgatása. Befejeződtek már a *Budapest környéke* című film külső felvételei, valamint megkezdődött a *Budapest fürdőváros*, a *Magyar tenger*, a *Szappangyártás* és a *Szénbányászat* című oktatófilmek külső felvételezése. A pedagógiai irányítás mellett készülő filmek gyártását az idén különösen nagy lendülettel kívánják lebonyolítani, mert ebben az esztendőben mintegy 16 oktatófilmet tervez a székesfővárosi tanügyi ügyosztály elkészíttetni, ami a multtal szemben lényeges fejlődést jelent.

M O Z I

SZERKESZTI: MORVAY PÁL, A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE

MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELÝESEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK:

Építsünk!

Irta:

NÉMETHY ZOLTAN

kisvárdai moziengedélyes

Szűrjük le azt a fontos megállapítást, hogy a történelmi előzmények, a nemzet felismerése, a mai fejlődés, trianoni megcsonkításunk s a nemzetközi viszonyok kényszerítő hatása alatt a magyarság elhelyezkedésének fokozását halasztani nem lehetett és a felmerült problémák levezetését egyedül mélyreható törvényes intézkedések beiktatásával lehetett elérnünk.

Ezek első lépését a zsidótörvény jelenti, melyet további nemzetfejlesztési reformok fognak követni.

Világos tehát, hogy nem nemtelen faji bosszú vitte népünket a törvény útjára.

Ha mindez így van, ennek felismerésében a filmszakma keresztény tagjait hálával párosult aktivitás hatalmas hullámozása között kellene látnom, eltelve szeretetteljes boldog munkakészségtől. Sietnünk kellene a meglévő kevesek számát a feltörekvő fiatalok felkarolásával sorakoztatni, hogy a hivatalos segítség-előkészített pozíciókat emelkedett keresztényi erkölcs és korrekt munkakészséggel foglalják el.

Mit látunk és mit hallunk ezzel szemben? Kavardást és zürzavart! A sajtóban riportok tömegét! Világrengető új, de kipróbálatlan ötleteket, melyek, sajnos, nem az összefogás mellett vallanak színt, hanem valaki vagy valakik ellen irányulnak.

A Hunnia ellen! A mozisok ellen! Mindenki ellen! Lebélyezett jegyek kellenek egyszerre stb.

Ezek komoly jelenségek, mert komoly bajokat szeretnének takarni.

Mínél nagyobb a zürzavar, annál közelebb jut a szakma a hatóság szükségesnek mutatkozó beavatkozásaihoz, ami veszélyezteti a szakma szabad cselekvőképességét.

A filmszakma nem hivatal. Ha a szabad munkát, a szabad versenyt, az egyéni elgondolások pillanatról-pillanatra való alkalmazkodóképességét és szükségességét mi magunk költjük gúzsba, akkor nem lesz eredményes átállítás és az átállítást a mai generáció nem érdemelte meg!

A gyámkodás nem fellendülő üzletet, hanem hivatalt produkál. Csak, hogy az adóhivatalba el kell menni, különben jön az adóvégrehajtó, de a moziba nem kell elmenni és ezért nem lesz végrehajtás.

A mozi nem jövedéki cikk. Egy kiló só mindenütt egy kiló só. Egy-azon film az egész ország ötszázegyhány különálló film, mert hangja, levegője, modora, kultúráltsága, a vendégek szeretetteljes, udvarias fogadása, a film tálalása mindenütt más, egyéni, tehát ötszázegyhányféle.

Megállapíthatjuk, hogy máskor a május meghozta a mozisok tavaszát is. Mindenki renovált, új gépet vagy géprészeket szerzett be, díszített, csinosított és tele volt reményekkel a következő évadra.

Ma csak azt látjuk, hogy nincs ajánlat, nincs terv és a Hunniában nincsen munka.

Nehéz kezdet és vergődések után a magyar film mindjobb és számosabb lett. A mozik ezzel fejlődtek és a színházba járó közönség a tőle távolabb álló, sok idegennyelvű produkció után mindtöbb magyar anyagot kapott.

A mintegy 200 kisvidéki mozi dermedtségéből feléledve a falu népének minden képzeletet és álmod meghaladó újdonságokat tudott hirdók, kultúrfilmek és magyar játékfilmek útján nyújtani!

Ilyen előzmények után hihetetlen, hogy a magyar filmgyártásnak épp

most, az új korszak küszöbén, indokolt lenne a passzivitása!

A MAGYAR FILM-ben több erre vonatkozó hírt, tervet és ötletet olvastam, melyek az új gyártással és annak életrekeltésével foglalkoznak. De nem olvastam eddig semmit, ami tényleg alkalmas is lenne a bajok orvoslására.

A Hunniának állítólag kiesései vannak. Ezért bezárt és megszűnt a munka.

A Hunnia állami felügyelet alatt áll. Ha ott bajok vannak, azok mind oly természetűek, amit az arra hivatottak kivizsgálhatnak és el is intéznek! Mi köze ehhez a gyártónak, a kölcsönzőnek vagy pláne a mozisnak? Szerény nézetem szerint a Hunnia nem szorulhat kívülállók befolyására. De a megoldás nem mozoghat olyan területen, amely alkalmas arra, hogy a szakmában nyugtalanság uralkodjon.

A producereknek is voltak kiesései és ki törődött azzal? A mozisnak is vannak kiesései és senki sem jön ezért helytállani. Mindenki önmagáért felelős.

Az átállított, az átállítandó filmszakma összes tagjainak szerintem egy sürgős feladata van: dolgozni!

Összefogás esetén illetékes hely egy telefonutasítással el tudja intézni, hogy a Hunniában a munka meginduljon, hogy a szakma és azzal együtt a most munkanélküliek a legserényebb munkát felvegyék.

Természetes és nem lehet vita tárgya, hogy csakis olyanok tudnak dolgoztatni és a Hunniában hitelhez jutni, akiknek a vállalkozása szolidan van alátámasztva.

A szakma tudja, hogy a filmgyártó cégek úgy váltakoztak az utóbbi években, mint a pergő filmkocka. Cégek jöttek és mentek.

Ez áll az ujonnan átalakítandó szakmára is.

Meggondolatlanság lenne az új filmgyártás rizikóját az államra vagy a mozisokra ab ovo hárítani. Milyen anyagot kapnánk ebben az esetben?

Aki magyar filmet akar gyártani, az legyen elkészülve, hogy siker esetén sokat fog keresni. Meg is érdemi. De legyen elkészülve, hogy sikertelenség esetén rá is fog fizetni, mint sok mások előtte.

A kihangsúlyozott lebélyegzett jegyek sem fogják a rossz magyar filmeket kitartani! Ez az alkalmatlanság mozis szemmel nézve teljesen értéktelen! A premier és nagy vidéki színházak úgyis amétában játszanak. A nagyobb községekben az árak nemcsak korrektül alakultak ki, de felette vannak az améta résznek. Az egész évad alatt akad 2—3 film, amelyik kiugrik és jobban jövedelmező, de mégsem egyenlíti ki azt a kiesést, amit a többi sikert el nem ért film felidézett. Kiről van tehát még szó? Arról a szegény kis vidékről, melyet épp a magyar film élesztett fel? Ez pedig igen egyszerű számítással intézhető el. Feléledt körülbelül 200 kismozsi. Nem játszik csak vasár- és ünnepnapokon. Fizet 50—80 pengőt egy magyar filmért. Ez tehát 10—16.000 pengőt jelent. Eddig nem volt. Most van. Ha elveszük ezek megélhetését, ismét kiesik. Érdemes ezért ilyen akciókat csinálni? Akkor, mikor tudjuk jól, hogy a nagy amerikai filmexport ennek a felét sem jelenti!

Mindezek után szeretném, ha a szakma megelégedte volna a passzivitást, a spekulálást és minden további nélkül összefogna produktív munkára!

Ne romboljuk le azt, ami megvan, hanem építsük ki azt a sok lehetőséget, ami ma tényleg adva van.

Végül még egyszer: Hunnia.

Az ezzel az intézménnyel kapcsolatos dolgokhoz hozzászólni nem tudunk és talán mások sem akarnak! Mosis szempontból mindent el kell követnünk. Szeressük és támogassuk, hogy azt a szép és eredményes munkát, melyet tőle eddig láttunk, mihamarabb folytathassa. Hiszen minden ellenségeskedés ellenére, amik a lapokban napvilágra jutottak, a Hun-

nia mégis csak a magyar filmgyártás büszkesége. Egyben kérjük az illetékeseket, tegyék a Hunniát versenyképessé azáltal, hogy az állítólagos felesleges terhelésektől szabaddítsák meg az ott gyártani akaró új cégeket, amelyek természetesen ma még anyagilag sokkal több ápolásra fognak szorulni, mintsem gondolkodnánk.

A mozisok, érzem, szeretettel fognak áldozatot is hozni.

A rövidfilm-rendelet

Nagy kavarodás és fejtelenség uralkodik az 54.100/1939. sz. rendelet következményeképpen, miért is a Mozitegyesület beadvánnyal fordult a belügyminiszterhez és kérte annak tisztázását, hogy a rendelet első paragrafusában megállapított kötelezettség a lejátszott rövidfilmek darabszáma után és évadonként — a játékfilmek analógiájára — állapíttassék meg. Kérte az Egyesület ennek körrendeletben történő közlését az elsőfokú rendőrhatalóságok számára. Kérte továbbá a külföldi hirdatók kivételezését és a 400 méterig terjedő kötelező filmek 200 méterben történő maximálását is.

Többirányú érdeklődésre közöljük, hogy a Mozgóképvizsgáló Bizottság által magyar kísérő műsorul alkalmazásnak találandó filmek jegyzékét a Magyar Film-ben mindenkor közzé fogjuk tenni. E lap megjelenése pillanatáig ilyen film nincsen.

HELYESBITÉS

Multheti számunkban Morvay Pál *Merre visz a szebb jövő?* című cikkének utolsó bekezdése helyesen így hangzik:

A szakma vezérei és harcosai akkor fogják bebizonyítani hivatottságukat, ha összefognak és egyesült erővel küzdenek a célok megvalósításáért.

A premiermozik műsora:

ÁTRIUM	A megbélyegzett asszony	repriz	Eco
CITY	Az örök csavargó	V. 25-től	Metro
CORSO	Marionett	VI. 10-től	Palatinus
DÉCSI	Fehér börtön	VI. 12-től	Metro
FÓRUM	Csillogó csillagok	VI. 16-tól	Warner
KAMARA	A megbélyegzett asszony	repriz	Eco
OMNIA	Noszty fiú	repriz	Eco
ROYAL APOLLO	Iglói diákok	repriz	Eco
RÁDIUS	A tékozló asszony	VI. 16-tól	Kino
SCALA	Külvárosi szálloda	VI. 5-től	Reflektor
URÁNIA	Álarcos angyal	VI. 13-tól	Pátria
	Intermezzo	VI. 9-től	UFA

ÚJ FILMEK

Intermezzo

(Umwege zum Glück)

Irta és rendezte: Fritz Peter Buch

Főszereplők: Lil Dagover, Victor Staal, Ewald Balsler, Eugen Klöpfer, Claire Winter, Roma Bahn, Hans Brausewetter, Araca Makarova

Gyártotta: UFA

Beszél: németül

Magyar szöveg: K. Halász Gyula

Hossza: 2881 méter

Cenzura: aluli

Köicsönző: UFA

Bemutatta: Uránia és Átrium, június 9.

*

Bracht Tamás, az ismert zeneműkiadó egy kiadásában megjelent operett bécsi bemutatójára utazott. A bemutató azonban két nappal megelőzőleg volt és azóta Bracht hírt sem hallott maga felől. Hanna, Bracht felesége, telefonon érdeklődik a bécsi színigazgatónál és annak zavart válaszaiból bizonyosságot szerez afelől, hogy minf annyiszor a multban, ezúttal is nő van a háttérben. Bracht az utolsó pillanatban megérkezik, lelkendezve meséli a bécsi előadás részleteit, de Hanna ezúttal nem akar megérteni feleség lenni, nem akar és nem tud többé megbocsátani. Csomagoltat és elhagyja a házat. Vidéken lakó édesapjához utazik. Az öreg úr távol áll a mai fiatalság lelkivilágától, múlt kis zivatarnak tartja ezt a tomboló lelkivihart. Bracht telefonon keresi apósánál a feleségét és a tábornok elmondja vejenek, hogy Hanna itt van, sőt Brachtot is meghívja. Hanna kiviteti magát a pályaudvarra, hogy elérje a legközelebbi vonatot. Innsbruckba készül. Ugyanezen a vonaton két Délamerikában dolgozó fiatalember utazik, akik háromnapos szabadságukat töltik Európában. Burmann, az egyik, egy kis gazdaságról álmodozik, amelyet most vásárolt meg, még nem is látott, amikor barátja, Hollberg, egy elhagyatott kis állomáson gyönyörű nőt lát a vonatra szállni. Hollberg átül Hanna fülkéjébe s néhány fortélyal sikerül megismerkednie. Hollberggel együtt a hegyek közé utazik. Csilingelő szán, a havas téli táj, Hollberg vidám figyelmessége látszólag elfeledtetik Hannával bánatát. Megismerkednek egy ott üdülő fiatal drámai színésznővel. Hanna szívében azonban sokkal mélyebben él az ura iránti szerelem. Tudatára ébred, hogy soha más urán kívül szeretni nem fog és elhatározza, hogy visszatér. Bracht, akinek közben a maga kedves módján alapos leckét adott apósa, kitérő örömmel fogadja a visszatérő Hannát, az asszonyt, akiről csak akkor tudta meg, mennyire szereti, amikor majdnem elvesztette. Ékszerrel lepi meg Hannát, de közben az ékszerésznél akad dolga Schlüter Mariannának, a kis drámai színésznőnek is, aki örömmel üdvözlő Hannában a hegyek közt megismert „dr. Hollbergné“-t. Bracht gyanut fog. Hanna megelőzi. A színésznő megígéri Hannának, hogy hazudni fog, ha ezzel megmenti Brachték most újonnan vírázó boldogságát. Bracht felelősségre vonja Mariannét. A kis kezdő színésznő kemény leckét ad Bracht Tamásnak az

Premier Plan

KERESZTI ERVIN

Aki nem ismeri, nem is hinné, hogy ez a szép kis fiú odafenn már egy év óta boldog férj. Olyan kicsi, mint egy első gimnazista, eperajkából mutáló hang hallatszik, mégis hangmérnök, sok-sok színész beszédművészetének félelmetes és kegyetlen bírálója. Két kis fiú, mint két érzékeny mikrofon, ítélkezik a filmfelvételek hangjának tisztasága, érthetősége fölött s ha megállapítja, hogy valamelyik színész rosszul beszél, nincs appella: a legnagyobb sztárnak is újra kell megpróbálnia, hogy szében, jobban valljon szerelmet partnerének. A hangok birodalmának, a filmműterem hangszobájának koronázatlan királya ő. Odahaza azonban változik a helyzet. A hangok ura otthon csendes és némán türi ifjú felesége erélyes szövegét, amely ma már, egy évi házasság után, korántsem szerelmi vallomás, hanem a magyar filmgyártás hónapok óta tartó pillanatnyi megállásának a háztartás gazdasági egyensúlyára gyakorolt következményei körül mozog. Ezt a szöveget próbálja megismételtetni a hangmérnök úr! De van azután még egy terrénum, ahol parancs a szava — a víz. A berlini olimpiász magyar nyolcasának kormányosa itt kárpótolja magát az otthoniak miatt.

életből, a saját hibáiról és a felesége iránti kötelességéről. Bracht, aki érzi, hogy Hanná nélkül nem tud élni és belátja, hogy Mariannának igaza van, hazasiet és a házastársak most már elválaszthatatlanul egymásra találnek.

*

Komoly művészi filmdráma, Lil Dagover pompás alakításával. Szűzséje miatt nem a széles rétegek filmje, publikumsikerre ezért aligha számíthat.

Álarcos angyal

(In Person)

Írta: Samuel Hopkins Adams.

Filmre írta: Allan Scott.

Rendezte: William A. Seiter.

Főszereplők: Ginger Rogers és George Brent.

Gyártotta: RKO Radio-Pictures, 1935.

Beszél: angolul.

Magyar szöveg: Váci Dezső.

Hossza: 2436 méter.

Cenzura: aluli.

Kölcsönző: Pátria.

Bemutatta: Scala, június 13.

*

A tündérszép filmsztár, Carol Corliss tömegszonyban szenved, amióta egy „személyes” megjelenésekor az autogrammdászkok megrohanták. A kitűnő ideggyógyász, dr. Sylvestre tanácsára felismerhetelenné teszi magát egy szörnyű maszkkal és Clara Colfax néven él. Így próbálja meg leküzdeni tömegszonyát, de már az első ilyen kísérlet csődöt mond s kellemetlen helyzetéből Emory Muir szabadítja ki. Muir kirándulást tervez a hegyek közé és Carol addig könyörög neki, míg magával viszi. Mire megérkeznek a paradicsominak vélt helyre, zuhog az eső, minden barátságatlan, Carol sarkon akar fordulni. Muir, követve az orvos tanácsát, szigorúan munkába fogja Carolt és nem enged neki. Reggelre Carol Muir helyett csak egy utasítást talál, hogy távolléte alatt csináljon rendet és ebédet. Ehelyett Carol fürdeni megy. Muir hazatérve, meglátja őt áruha nélkül. Muir meglát egy hirdetest, amiből megtudja, ki a vendége. Hazatérve, Carol maszk nélkül fogadja, megmondja, hogy kicsoda, mire Muir úgy tesz, mintha nem hinné el neki. Azt nem bánja, ha bárkinek is mondja magát, de végezze rendesen a házimunkát. Felteszi magában, hogy megszelídíti a makrancos, hölgyet és óvakodik udvarolni neki. Carol, hogy meggyőzze Muirt kilétéről, lemegy vele a kisváros moziába, ahol egy filmjét játsszák. Carolt Muir makacssága olyan méregbe hozza, hogy félelem nélkül kiáll a színpadra, megköszöni a tömeg ünneplését. Autogramtot oszt, bájos mindenkivel — meggyógyult! Még Muirt is sikerül neki féltékennyé tenni azzal, hogy partnerét, a felbukkant Holmest megcsokolja. Muir kijelenti, hogy másnap visszamegy a városba. A kis falusi Minna vígasztalja a sírdogáló Carolt. Azt tanácsolja, hogy az ő békebíró öregapja majd kényszeríti a házasságra a szökevényt. Carol boldogan intézkedik, hogy a kényszerházasság megtörténjen. A békebíró azonban Jay Holmest fogta fölön, mert ővele látta Carolt. A csöpp Minna közbe előkerítette Muirt, felvilágosította öregapját és így a pisztolycsövek között megtörténik az esküvő. Persze megbeszélik, hogy elválnak, de csodáloasképen, amikor néhány hét múlva a filmműteremben összekerül-

nek, annyira kibékülnek, hogy megakasztják a felvételeket. A dühös igazgató Emory Muirt „Corliss úrnak” szólítja, de a boldog férj már ezt sem bánja.

*

Nem a legfrisebb sütetű filmje Ginger Rogersnek, mégis érdekes és értékes. Játsszik komédiázik, énekel és a végén persze táncol is. Szerepe szerint csunyanak kell lennie s a nagy sztár, hiúságot nem ismerve, olyan csúnyára maszkírozza magát, mint az ördög. A közönség szívesen üdvözölte kedvencét és valószínűleg mindenütt siker lesz a film, ahol Ginger Rogers-t szeretik.

Dédé

Írta: Albert Willemetz

Rendezte: René Guissart

Zene: Henri Christiné

Főszereplők: Danielle Darrieux, Albert

Préjean, Baron Fils, Claude Dauphin

Gyártotta: France-Univers, 1938

Beszél: franciául

Magyar szöveg: Siklósi Iván

Hossza: 2080 méter

Cenzura: felüli

Kölcsönző: Objektív

Bemutatta: Royal Apollo, június 10.

*

Chausson cipőszalónja rosszul megy, csőd előtt áll. Megpróbálja eladni a boltot, nem sikerül. Odette, a felesége nem törődik férje anyagi helyzetével, tovább éli a mondain életet. Elmegy az Operabálra és ott megismerkedik Dédé-vel, a fiatal milliomossal, akinek nagyon megtetszik az asszonyka. Odette nem árulja el neki, hogy kicsoda, csak a keresztnevét mondja meg. A milliomos felkínálja Odette-nek szívét és vagyonát. Ez kapóra jön az asszonykának. Azzal az ürüggyel, hogy férje féltékeny és csak titokban találkozhatnak, ráveszi Dédé-t, vegye meg a cipőszalont, ahová a kutya sem jár. A fiatal milliomos megkötö a szerződést Leroydet ügyvédnél és a vezetést az ügyvéd fiatal titkárnőjére, Denis-re bízta. Dédé-nek van egy jóbarátja, egy könnyelmű fiatalember, aki ráveszi, szerződtesse őt az üzlet vezetésére. Dédé teljesíti a kérést. Most már két vezetője van az üzletnek, amely pedig csak egy célt akart szorgálni: a találkozást Odette-vel. De az asszonyka nem akarja megcsalni az urát, csak rá akarta sózni udvarlójára a rosszulmenő boltot és ügyesen kibújik minden alkalom elől. Denise viszont beleszeret a főnökébe és ő is megragad minden alkalmat, hogy megakadályozza Dédé tizedő első dolga, amikor átveszi a cipőszalon vezetését, hogy kicseréli a személyzetet és férfiak helyett nőket szerződtet. Valóságos revűszínházat csinál az üzletből, ahol válogatott szép leányok szolgálják ki a vevőket. De még így sem jön senki, aki vásárolna. Mikor Dédé rájön arra, hogy haszontalan kalandba keveredett és az igazi szerelem Denise szívében él iránta: lemond Chausson-néről, férjének visszaadja a cipőszalont és feleségül veszi Denise-t.

*

Francia normálfilm, ami nálunk sohasem kerülhetett volna bemutatásra, ha nem Danielle Darrieux játsza a főszerepet. Még ő sem tudja azonban sikerre vinni, a film el fog tűnni a nyári normálképek tömegében.

Marionett

(Csak tiéd a szívem.)

Rendezte: Carmine Gallone.

Főszereplők: Benjamino Gigli, Carola Russ, Theo Lingén, Paul Kemp, Lucie English.

Gyártotta: Itala.

Beszél: németül.

Magyar szöveg: Garami Andor.

Hossza: 2781 méter.

Cenzura: aluli.

Kölcsönző: Palatinus.

Bemutatta: Corso, június 10.

*

Mario Rossi, a világhírű énekes amerikai diadalútjától elfáradtan Nápoly mellett vásárol egy kis szőlőbirtokot és álnéven, mindentől visszavonultan pihen. Egy napon vándor bábszínház érkezik a falucskába, amelynek igazgatója volt egykor Mario ének mestere. Mario szíveségből fellép a bábszínház előadásán. A falun halad keresztül autóján vőlegényével és nagybácsijával Glória Backermann, a szép fiatal ujságíró, aki szenzációkat hajszol lapjának. Glóriának feltűnik a gyönyörű hangú énekes, akiről azt hiszi, hogy egyszerű falusi béreslegény. Rögtön megfogamzik agyában az új szenzáció ötlete: a „legényt” világhírű énekes képezteti ki és ezzel a szenzációval megalapozza ujságírói karrierjét. Mario, akinek nagyon megtetszik a leány, belemegy a játékba. Szobaleányával, akit grófnőnek szerepeltet, meghívhatja Backermannékat saját házába, ahol, mint egyszerű béres szerepel. Glória nagy lelkesedéssel oktatja a rendkívül tanulékonynak látszó „bérest”, aki közben szépen lenyesegeti a leány fennhéjázó gögjét, határtalan hiúságát. Mariót nagy csalódás éri, mert Glória szemébevágja, hogy csak azért színlelt irányában szerelmet, hogy ezzel inspirálja. Mariót nagyon lesújtja ez a csalódás, de most már nem leplezi le magát. Elérkezik a „bemutató” hangverseny napja. Glória az egész világot telekürtölte, hogy új nagy énekesodát fedezett fel. A hangversenyen persze kiderül, hogy a „nagy ismeretlen” azonos a világhírű tenoristával, Mario Rossival. Glória rettenetesen megszégyenültnek érzi magát, meg sem várja az óriási sikerű hangverseny végét, hanem azonnal kirobog a kikötőbe, hogy a legelső hajóval elutazék. De nemcsak a szégyen égeti a lelkét, hanem a Mario iránt érzett, de eddig eltitkolt szerelme is. Amikor Mario megtudja, hogy Glória el akar utazni, utána-rohan, de nem tudja, hogyan tartsa vissza a leányt. Ekkor a barátjának, a bábszínház-igazgatónak, támad jó ötlete: a kikötőben gyorsan felállítja a bábszínházat és így, mikor Glória kiérkezik, meglepetten hallja, hogy fülébe cseng az oly mámorító dal, amelyet Mario neki szokott énekelni: Csak tiéd a szívem... Ennek a gyönyörű hangnak persze nem tud ellentálni és szégyenkezve, de megbocsájtóan símul Mario karjaiba.

*

Gigli kedvéért készült ez a film, amely elsősorban az ő pazar hangjának kerete és ez bizony meg is éri rajta. A szerkesztés igen jó. Lucie English, Theo Lingén és Paul Kemp is kitesznek magukért. Ahol az énekes filmeket szeretik, nyugodtan ajánlható.

Párisban huncut a lány

(Mademoiselle Mozart)

Írta: Ivan Noël

Rendezte: Raymond Jaquinet

Zene: Wal Berg

Főszereplők: Danielle Darrieux, Pierre

Mingard, Pauline Carton, Barin Fils

Gyártotta: Noël et Cie Paris, 1938

Beszél: franciául

Magyar szöveg: Siklósi Iván

Hossza: 2315 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Kárpát

Bemutatta: Forum, június 10.

*

Denise kisasszonynak hangszerkereskedése van a Mozart-utcában. Maxime, egy gazdag fiatalember megismerkedik és beleszeret. Megtudja, hogy az üzlet rosszul megy. Segíteni szeretne a lányon, de az nem fogadja el a szolgálatát, mert tolokodó aszfaltbetyárnak tartja. Maxime összejátszik Denise ügyvédjével, titokban betársul az üzletbe és alkalmaztatja magát segédnek. Atalakitja, modernizálja a boltot, de hiába fáradozik, nem tudja fellendíteni a forgalmat. Hogy a leány kegyeibe férközzék, lepénelzi a barátait és ismerőseit, hangszereket vásároltat drága pénzen. A leány nem esett a fejé-

re, átlát a szitán és egy napon leleplezi a komédiát. Maxime fogadást ajánl Denise-nek, hogy az első embernek, aki belép a boltba bármit elad az üzlet holmijából, ha a leány vele tölt egy éjszakát az „Arany Elefánt”-ban Meg is nyeri a fogadást, de ezer frankjába kerül, hogy párfilleres ceruzát rásózzon egy kéregetőre. Denise elmegy Maxime-mal a lokálba, ahol két tangó között a fiú bevallja, hogy halálosan szereti, minden vágya, hogy feleségül vegye. Denise ugratja a szerelmes Maxime-ot, de a fiú pezsgővel leitatja a leányt és amikor már nem tud magáról, elviszi a kastélyukba. Itt ébred másnap Denise. Azt hiszi, Maxime csak azért hozta el, hogy kompromittálja és rákényszerítse, hogy a felesége legyen. Az önféjű lány megmakacsolja magát, ezek után pláne nem akar tudni arról, hogy hozzáméjen. Maxime bevallja, hogy csak azért hozta el a lokálból, mert örködni akart az álma felett, egész éjjel az ágya mellett virrasztott és vigyázott rá. És nem engedi el többé, egy életre magához akarja kötni. Denise mit tehet mást ennyi rajongás láttára: feleségül megy az állhatatos lovaghoz.

*

Középszerű francia film. Valószínűleg Darrieux régebbi szerepei közül való. Nyári műsornak használható.

H I R E K**BÁRÓ VILLANI — DOKTOR**

Az elmúlt héten a Pázmány Péter Tudomány Egyetem bölcsészeti kara báró Villani Lajos külügyminisztériumi követségi tanácsost, — kulturális munkásságának jutalmazásául — bölcsészdoktorrá avatta. Báró Villani Lajos dr.-nak egyébként a napokban jelent meg legújabb történelmi munkája Macchiavelli-ről, amelyről a kritika osztatlan nagy elismeréssel emlékezett meg.

BRÜCKNER JANOS

okl. gépészmérnököt, az Állami Mechanikai és Elektromosipari Szakiskola tanárát, akinek számos értékes filmtechnikai cikke jelent meg lapunkban, a Filmcenzura technikai szakértőjének kinevezték.

FILMKIALLÍTÁS BUDAPESTEN

Alig zajlott le a lillafüredi Nemzeti Filmhét, a magyar filmélet történelmének ez az egyedülálló és nagysikerű eseménye, máris arról hallunk hírt, hogy néhány lelkes szakember egy filmkiállítás ötletét vetette fel. A Budapesti összel, a Műcsarnokban rendezendő retrospektív filmkiállítás bemutatóra kerülne a hazai

film- és mozi szakma több, mint négy-évtizedes fejlődésének minden mozzanata, filmvetítésekkel és filmkongresszussal egybekötve. A filmkiállítás természetesen külön mutatná be a magyar film történetét hős korától kezdve a mai napig.

A KINOTECHNIKAI TÁRSASÁG

ezúton is értesíti tagjait, hogy f. hó 19-én, hétfőn, délután 6 órakor tagösszejevetelt tart időszzerű filmtechnikai kérdések megvitatása céljából.

HALÁLOZÁS

Görgényi Miklósné, az Astra mozi engedélyesének, Görgényi Miklósnak ifjú hitvese e hó 8-án elhunyt. Temetése, a szakma osztatlan és őszinte részvéte mellett, június 10-én, szombaton délután folyt le a Farkasréti temető halottasházából.

AZ OPERATŐRÖK TÁRSASÁGA

e hó 14-én, szerdán este tartotta szokásos havi összejövetelét, amely alkalommal Somkúti István elnök ismertette a német kultúrtechnikai társaság levelét, illetve a német birodalmi operatőrök egyesületének célkitűzéseit. A német filmoperatőrök társaságának mottója, legfőbb célja: A legjobb kép, a legjobb hang minden német filmszínházban! Somkúti elnök indítványára a Magyar Operatőrök Társasága is magáévá

tette a német kartársak nemes elvét. Az elnök ezután üdvözölte a Társaság körében először megjelent *Krupka* Andrást, az egyik legrégebbi filmtechnikust, majd *Berendik Istvánt* köszöntötte fel 25 éves jubileuma alkalmából és *Vass Károlyt*, aki húsz évi németországi tartózkodás után hazatért, hogy bekapcsolódjék a magyar filmgyártásba. *Somkúti István* elnök befejezésül megemlékezett arról a két kartársról, aki a most lezajlott lillafüredi *Nemzeti Filmhét* filmversenyén értékes művészi díjat nyert egy-egy filmjével. Az egyik *Berendik István*, a másik *Paulovics Mihály*. Az *Operatőrök Társaságának* tagösszejövele ezután elhatá-

rozta, hogy a Kamarához fordul megakadályozandó, hogy nem kamarai tag ne fotografálhasson Magyarországon területén, amint ez már több ízben előfordult.

A ZÜRICHI NEMZETKÖZI AMATŐRFILMVERSENYEN,

amely június 4-től 11-ig tartott, a magyar amatőrfilmekesek közül hárman neveztek be Magyarországon képviselőként, mégpedig *Dudás László*: *Ketten, egyedül* című játékfilmjével, *Fejér és Pásztor: Harc!* című amatőrfilmjével és *Pásztor István*: *Árnyékvilág* című genre-filmjével.

MŰTEREM

SZERKESZTI: BINGERT JÁNOS DR.

AZ UTOLSÓ VERECZKEY

Néhány nap óta ismét vezényszavaktól hangos a *Magyar Film Iroda* műterme. Új magyar film készül a filmgyárban, címe *Az utolsó Vereczkey*. Forgatókönyvét *Zalabéri János* írta. Az álnév mögött *Horváth János*, tehetséges fiatal filmember rejtezik, aki egyúttal a film producere is. *Horváth János*nak ez már a második filmje ebben a szezonban, az első volt a *Tökéletes férfi*. Mindkettő csak a jövő szezonban kerül be-

mutatásra. Az új magyar film szereposztása is kedves és érdekes újításokban bővelkedik. Elsősorban, immár hosszú idő óta, most kap *Szelezky Zita* testéreszabott vígjátéki szerepet, a másik főszerep pedig új színésznő: *Hidvéghy Valéria* kezébe került. A fiatal főszereplő most végezte csak az Akadémiát, de máris feltűnt szép beszédével és talentumával. Kitűnő szerepekhez jutottak a filmben *Vaszary Piri*, *Csontos Gyula*, de ne feledkezzünk meg arról sem, hogy a férfifőszerepet *Hajmássy Miklós* játssza, akinek ez lesz az első filmbonviván szerepe. A film rendezője és egyúttal zeneszerzője is *Szlatinay Sándor*, az utóbbi évek egyik legügyesebb rendezője.

Lindy címmel kerül majd bemutatásra.

DÉLAMERIKA

Amerika a nagyméretű hazája. *Mexikóban* épül a világ legnagyobb mozgóképszínháza, melyben 7200 néző fér el. Ez a mozi jóval nagyobb az eddig vezető helyen álló newyorki *Music Hall Theater*-nél. A 4500 négyzetméternyi területen épülő színház tetőzetét mint csillagos eget festik be, míg a két oldalára házak és villák képe kerül, melyek balkonjait páholyokká képezik ki. A terveket a jönevű délamerikai építész, *Carlos Crombe* készítette.

ÉSZAKAMERIKA

Az *Ontario*-kormány legújabb statisztikai kiadmánya szerint Kanadában a múlt évi 2476 filmmel szemben az elmúlt évadban 2681 filmet mutattak be, melyek közül 2465 származik az Egyesült Államokból és 80 az anyaországból, vagyis Angliából. Ezenfelül bemutatásra került még 102 egyéb külföldi film, míg a hazai termelés az elmúlt évben 34 kanadai filmet hozott piacra.

ÉSZTORSZÁG

Az észti filmgyártás kizárólag híradó-, kultúr- és riportfilmek gyártására szorítkozik. Az 1937—38-as szezonban 17 néma és 43 hangos filmet készítettek, összesen 15.025 méter hosszúságban. Ezek közül 45 híradó- és 12 kultúrfilm. Az egyetlen észti filmgyártóvállalat, az *Eesti Kultúrfilm* Tallinban dolgozik. Újabb rendszeresen kiadja heti híradóit 5 kópiában. Egyébként állandóan emelkedik az Észtországban bemutatott filmek száma. Beleértve híradókat és kísérőműsorokat is, az észti mozik 1937—38-ban 939 filmet vetítettek, szemben az 1936—37. évi 810 és az 1935—36. évi 892, valamint az 1934—35. évi 719 filmmel.

NÉMETORSZÁG

Mint ismeretes, Németországban tűzbiztonsági szempontokból, Franciaországban hasonlóan, fokozatosan áttérnek az éghetetlen filmek használatára. Az eredetileg 1939 április 16-án lejárt átállítási időhatárt egy legújabb birodalmi rendelet 1941. április 16-ig meghosszabbította, hogy az átállítással járó költségek és munkálatok ne okozzanak túl nagy nehézségeket a szakmának.

Németország filméletének központját a múltban a berlini környéki műtermek alkották. Újabb decentralizáló törekvéseket látunk a német filmszakmában. A kívánság értelmében a bécsi színházteret tanulmányozó *Göbbels dr.*, birodalmi miniszter kijelentette, hogy mindent elkövetnek, hogy a jövőben Berlin után München és Bécs is filmközpontokká fejlődjen. Az intézkedést nemcsak a decentralizáló törekvések miatt hajtják végre, hanem azért is, hogy München és Bécs kulturális életének hatása érvényre juthasson a filmgyártásnál is és ily módon kedvező hatással legyen az eddig kizárólag berlini befolyás alatt álló filmgyártásra.

KÜLFÖLD

ANGLIA

Az angol életrajz-filmek sora a közeljövőben egy érdekes új tárggyal gazdagodik. A *Pascal*-produkció filmre viszi a szerencsétlenül járt világhírű pilótánő, *Amélie Earhart* életét. A repülő-bajnoknő férje már aláírta a szerződést, mely szerint rendelkezésre bocsátja felesége életrajzi adatait és maga is közreműködik a film készítésénél, mely *Lady*

HIVATALOS RÉSZ

FILMCENZÚRA

BUDAPEST, IV., ESKÜ-TÉR 6 TELEFÓN: IRODA ÉS PÉNZTÁR 183-072. ELNÖK ÉS ÜGYV. AELNÖK 183-073

Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság

213/1939. eln. szám.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY
1939 június 10-i számában.)

Az Országos Mozgófényképvizsgáló Bizottság 1939. évi május hó 23-tól június hó 3-ig tartott ülésein

a) nyilvános előadásra alkalmasnak találta:

1. „5 óra 40 — előzetes” (Hunnia) hangos reklám 1 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 108 m hosszú,

2. „Modern idők” (Modern Times) (Film-kölcsönző) hangos vígjáték 4 felvonásban, a Prod. Ch. Chaplin filmgyárban 1935. évben készült, 2,096 m hosszú,

3. „Karaván — előzetes” (Rascals — Trailer) (Fox) hangos reklám 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1938. évben készült, 85 m hosszú,

4. „20th. Century Fox hangos híradó XIII/23.” (Fox tönende Wochenschau) (Fox) hangos riport 1 felvonásban, a Fox filmgyárban 1939. évben készült, 300 m hosszú,

5. „Siemens die Welt der Elektrotechnik” (M. F. I.) hangos reklám 1 felvonásban, az Universum filmgyárban 1937. évben készült, 1,585 m hosszú,

6. „Légi háború” (Los novios de la Muerta) (Mozgóképezési) hangos ismeretterjesztő 2 felvonásban, az Era S. A. filmgyárban 1938. évben készült, 810 m hosszú,

7. „Debrecen. Unnepélyesen búcsúztatták a négyosztályos kollégium érettségiző diákjait” (M. F. I.) néma riport (keskeny) 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 23 m hosszú,

8. „Alarcos angyal” (In Person) (Patria) hangos életkép 5 felvonásban, a R. K. O. filmgyárban 1938. évben készült, 2,436 m hosszú,

9. „Magyar világhíradó 797” (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 237 m hosszú,

10. „Paramount világhíradó 939/22” (Paramount Sound News) (Paramount) hangos riport 1 felvonásban, a Paramount filmgyárban 1939. évben készült, 320 m hosszú,

11. „Különös állatvilág” (Sonderlinge im Tierreich) (Művészfilm) hangos ismeretterjesztő 1 felvonásban, az Afifa filmgyárban 1936. évben készült, 310 m hosszú,

12. „Az utolsó Katalin” (The girl Downstairs) (M. G. M.) hangos vígjáték 4 fel-

vonásban, a Metro Goldwyn Mayer filmgyárban 1939. évben készült, 2,116 m hosszú mozgófényképet.

b) Előadásra alkalmasnak találta azzal, hogy nyilvánosan csak úgynevezett keskeny mozgófényképezemekben szabad bemutatni:

1. „793. sz. Magyar világhíradó” (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 125 m hosszú,

2. „792. sz. Magyar világhíradó” (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 110 m hosszú,

3. „Mária nővér” (Kovács és Faludi) hangos színmű 2 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1937. évben készült, 927 m hosszú keskeny mozgófényképet.

A

MAGYAR

FILM

az egyetlen
szakmai
hirdetési orgánium!

c) Nyilvános előadásra alkalmasnak találta és a mozgófényképezemekben a magyar nyelvű mozgófényképek bemutatására előírt arányszámba beszámíthatónak minősítette:

„5 óra 40” (Hunnia) hangos színmű 4 felvonásban, a Hunnia filmgyárban 1939. évben készült, 2283 m hosszú filmet, mint Magyarországon készült, magyar nyelvű mozgófényképet.

d) Előadásra alkalmatlannak találta:

„Mister Flow” (Egy asszony bolondja) (Mister Flow) (Palló-film) hangos vígjáték 5 felvonásban, a Paris Continental filmgyárban 1937. évben készült, 2,490 m hosszú mozgófényképet.

e) Külföldre kivinni engedélyezte:

1. „Főiskolai nyolcasok” (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült 22 m hosszú,

2. „Kassa” (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült 16 m hosszú,

3. „Gyermekek öröme” (M. F. I.) hangos riport 1 felvonásban, a Magyar Film Irodában 1939. évben készült, 20 m hosszú mozgófényképet.

Budapest, 1939. évi június hó 3-án.

Dr. Szöllőssy Alfréd s. k.
elnök,
miniszteri tanácsos.

Felhívás!

A Rádus Filmszínház társulati szerződés lejártával ez év augusztus hó 1-én saját kezelésbe vesszük.

Üzleti ügyekben, kérjük, sziveskedjék a Magyar Országos Takarékpénztárhoz (IV., Bécsi-utca 4. földszint) fordulni, mely egyben bankösszekötötésünk.

RÁDIUS
filmipari r. t.

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146-346

Lakás: XI., Fürj-utca 4. Tel.: 257-036

VÁCZI DEZSŐ

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 139-211

Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386

SZAKMAI CÍMTÁR

- Adler Ferenc moziberendezés és mozikép-
viselet**, VII., Erzsébet-körút 9-11.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 110-190,
124-194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon:
144-808, 140-028.
- Arany filmducco**, VIII., Dankó-utca 22.
Tel.: 149-489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.:
333-736. Raktár a házban.
- Aurora film**, VII., Rákóczi-út 4. Tel.:
136-036.
- Beregi Ernő adm. szerv iroda**, VII., Er-
zsébet-körút 8. Tel.: 335-696.
- Brüglér Ferenc filmkölcsező**, VII., Er-
zsébet-körút 9-11. Tel.: 138-031.
- Camera kft.**, VII., Erzsébet-körút 27.
Tel.: 138-222.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
137-570. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.:
133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Deák film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
136-635. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u.
19. Tel.: 145-304.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.:
342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u.
21. Tel.: 342-984.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.:
337-578.
- Elektríc kinotechnikai vállalat**, vetítógé-
pek, hangleadó készülékek, vetítőszemek
stb. legnagyobb raktára, VIII., Rökk
Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Élítő film**, VII., Erzsébet-körút 24. Raktár:
VII., Erzsébet-körút 8.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Farkas I. M.** VIII., József-körút 19. Tel.:
132-805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9-11.
Tel.: 135-696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentés-u.
66. Tel.: 296-371.
- Filmcenzura**, IV., Eskü-tér 6. Tel.:
183-072, aleln.: 183-073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9.
Tel.: 133-671.
- Filmfotó üzem**, VIII., Rökk Szilárd-u. 11.
Tel.: 130-805.
- Filmgrafika**, V., Klotild-u. 10/b. Tel.:
120-44. Típ: VIII., Tisza Kálmán-tée 14.
Tel.: 145-966.
- Filmkamara**, VI., Andrassy-út 69. Tel.:
113-305.
- Filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút
8. Tel.: 142-081.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.
144-888, 131-415.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139-
437, 131-658. Raktár: VI., Liszt Ferenc-
tér 6. Tel.: 139-437, 131-658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Tel.:
180-318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71
Tel.: 145-193.
- Güttler Antal**, lásd: **Palatinus film**.
- Gyimesy Kásás Ernő**, a **MAGYAR FILM**
kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey An-
dor-u. 5. Tel.: 499-752.
- Hajdu film**, XI., Horthy Miklós-út 70.
Tel.: 258-058.
- Hamza film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
297-999.
- Hangosfilmgyártó kft.**, V., Tátra-u. 12/b.
Tel.: 119-382.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.:
135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u.
21. Tel.: 142-984.
- Hebel Gyula szállító**, VI., Váci-út 1. Tel.:
115-947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Rökk Szilárd-
utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Er-
zsébet-körút 8.
- Herschdörfer J. filmvállalata**, VII., Er-
zsébet-körút 8. Tel.: 14-808, 140-028.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Dohány-u. 42. (Ka-
mara mozi) Tel.: 143-835 és 144-027.
- Hunnia filmelhelyező irodája**, VII., Erzsé-
bet-krt. 8. T.: 132-828, 132-888, 336-737.
- Hunnia filmgyár Rt.** (Filmipari Alap), XIV.,
Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622,
297-035, Bingert János dr. ig.: 296-060.
- Íbusz filmszállítás**, V., Bálvány-u. 2. Tel.:
180-876.
- Kamara**, VI., Andrassy-út 69. Telefon:
113-305.
- Karossa fotó**, VII., Rákóczi-út 8/a. Tel.:
349-778.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
340-350. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Rökk Szilárd-u. 20. Tel.:
136-942. Raktár a házban.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158,
114-184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV.,
Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855.
- Kormos Miklós filmvállalata**, VII., Erzsé-
bet-körút 8. Tel.: 133-036. Raktár a
házban.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-
körút 8. Tel.: 145-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút
8. Tel.: 144-863.
- Krupka filmgyár és laboratórium**, XIV.,
Bácskai-u. 29/b. Tel.: 296-741.
- Kultúr film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
137-438.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.:
297-076.
- Lux film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
143-195. Raktár a házban.
- MAGYAR FILM** VI., Andrassy-út 69. T.:
113-305.
- Magyar Film Iroda RT.**, IX., Könyves
Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7
órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és
ünneppnap: 146-343, játékfilmgyártás:
146-342, színészöltözők: 140-727, felirat-
készítő üzem: 139-211. Híradókiadás:
VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510.
Pényképüzem: VIII., Sándor-u. 7. Tel.:
145-510.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b.
Tel.: 122-463.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon:
136-005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.:
132-774.
- Mátrai film**, VI., Podmaniczky-u. 9. Tel.:
118-456.
- Mester film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
297-999.
- Metro-Goldwyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér
3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a ház-
ban.
- Milo film**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.:
130-700.
- Mozgóképzemzeti Rt. kölcsezőosztálya**, VII.,
Erzsébet-körút 45. Tel.: 144-437, 144-
488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.:
144-486.
- Magyar Mozgófénykép-gépkezelők Ország-
os Egyesülete**, VII., Rákóczi-út 50.
Tel.: 337-598. (D. u. 2-4.)
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.:
340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút
9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectív film**, VII., Erzsébet-körút 8.
Tel.: 330-793.
- Oktatófilm kirendeltség**, VIII., Csep-
reghy-u. 4. Tel.: 145-818.
- Oláh György gépészmérnök**, a Zeiss Ikon
A. G. mozigépeinek képviselője, VIII.,
Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon:
145-873.
- Orbán-Márkus**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.
132-940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-u. 16.
- Pajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Tele-
fonhívó: 144-087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-körút 56.
Tel.: 133-453.
- Pallas film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
279-999.
- Palló film kft.**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.:
133-532. Raktár a házban.
- Pap film**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.:
138-031. Raktár a házban.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59.
Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VI., Nagymező-utca 22. Tel.:
123-773.
- Patria film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
140-625. Raktár: VIII., Népszínház-u.
19. Tel.: 349-414.
- Pegasus film**, II., Afonya-u. 11. Telefon:
151-441.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.:
136-449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.:
112-890. Csillaghegy: 163-429.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.:
336-635.
- Phöbus filmkölcsező**, VII., Erzsébet-
körút 8. Tel.: 131-562. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.:
297-999.
- Prizma film**, VI., Andrassy-út 68. Tel.:
122-345.
- Rádó István**, VI., Andrassy-út 68. Tel.:
122-345.
- Reflektorfilm**, VII., Sándor-tér 4. Tel.:
142-529. Raktár: VIII., Rökk Szilárd-u.
20. Tel.: 140-722.
- Rákosi Sándor**, II., Trombitás-út 26. Tel.:
167-194.
- Rex film**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon:
131-562. Raktár a házban.
- Seidl és Veress laboratórium**, XIV.,
Thököly-út 61. Tel.: 297-775.
- Simonyi Vilmos mérnök**, a MMOE szak-
értője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257-110.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.:
143-195. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8.
Tel.: 333-797.
- Star gyár és műterem**, II., Pasaréti-u.
122. Tel.: 164-287.
- Székely Sándor mérnök**, az OMME szak-
értője, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.
- Szénásy-Macsikásy** színes trükkfilmek,
IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.:
143-411.
- Telefongyár R. T.**, XIV., Hungária-körút
126-128. Tel.: 297-930.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.:
183-858. Raktár a házban. Telefon:
389-036.
- Ungár Sándor filmkölcsező**, VIII., Sán-
dor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII.,
Rökk Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Unitas film**, VIII., Erzsébet-körút 45. Tel.:
144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-
utca 12. Tel.: 144-486.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21.
Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Váci Dezső**, a **MAGYAR FILM** f. szer-
kesztője, Magyar Film Iroda, IX., ker.
Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139-211.
Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-386.
- Vitagraph**, VII., Erzsébet-krt. 34.
- Wamoscher Béla dr. filmvállalata**, VII.,
Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.
- Warner Bros. First National**, VIII., Jé-
zsef-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464.
Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.
144-317.
- Zeneszerzők Szövetsége**, IV., Gerlóczy-u.
3. Tel.: 189-306.